ORAS

Kiek debesuota,
dieną apie 70°, naktį 46.
Saulė teka 5:36, leidžiasi 8:00.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily In America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII | Kaina 5c | Ketvirtadienis, Gegužės-May 12 d., 1955 m. | Price 5c | 112

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center Gr. 5721 Cottage Grove Ave

EISENHOWER LAUKIA BULGANINO ATSAKYMO

JAV TURI ATSISAKYTI KARINIŲ BAZIŲ UŽSIENYJE, SAKO SSSR

Britai vistiek matą didelę pažangą Maskvos naujai skelbiamame nusiginklavimo projekte

LONDONAS. — SSSR paskelbus iš naujo nusiginklavimo planą, anglų vyriausybės sluoksniuose išsireikšta, kad šis Maskvos planas reiškia didelę pažangą, vedančią į susitarimą.

Pažanga yra nebent tik ta, kad pratęsiama nusiginklavimo konferencija, kuri pagal anglų išvedžiojimus, atrodo, šiaip būtų turėjusi jau dabar baigtis visišku nepasisekimu.

Diplomatiška šneka

Britų užsienio reikalų viceministeris Anthony Nutting, tuo naujuoju Kremliaus nusiginklavimo planu remiantis, padarė šitokią išvadą: "Sovietų vyriausybės paskutinis pareiškimas nusiginklavimo klausimu yra svarbus ir daugeliu atveju padrąsinantis reiškinys".

Kremliaus nusiginklavimo planą paskelbė Jakob Malik, ambasadorius Londone ir nusiginklavimo konferencijos atstovas, per Maskvos radiją ir komunistų spaudą.

Amerikiečiai turį grįžti namo

Sovietų naujajame nusiginklavimo ir taikos pasiūlyme reikalaujama, kad JAV ir kitos šalys atsisakytų savo karinių bazių užsieny.

Amerikiečiai, o tada ir kiti sąjungininkai bei patys sovietai, turį atitraukti savo ginkluotas pajėgas ir iš Vokietijos. Pagal sovietų planą, turi būti sudaryta tarptautinė kontrolė prieš atominių ginklus ir tolesnes apsiginklavimo lenktynes. Jie yra, žinoma, už taiką Formozos vandenyse, bet reikalauja komunistinę Kiniją įsileisti į JT Saugumo Tarybą.

Po to galima kiek nusileisti

Reikalaudami tokiu milžiniškų nuolaidų iš Vakarų, sovietai taktikos sumetimais pasisakė už anglų planą didžiųjų šalių armijoms apkarpyti: po 1.5 mil. kareivių JAV, SSSR ir komunistinei Kinijai ir po 650,000 Anglijai ir Prancūzijai.

Tos vienos nuolaidos pakako, kad anglų diplomatas galėtų kalbėti apie "didelę pažangą naujajame sovietų nusiginklavimo pasiūlyme".

Ieško skiepų prieš baisiąją vėžio ligą

Šis- tas jau surasta

NEW YORKAS. — Amerikos bakteriologų suvažiavime švedų mokslininkas Dr. Bertil Bjorklund nupasakojo, kad bandymai skiepų pagalba apsaugoti žmones nuo vėžio ligos davė vilčių.

Mokslininkai padarė skiepus iš žmonių vėžio užkrėstų celių ir paskiepijo arklius. Arklių kraujuje atsirado atsparumas prieš vėžio celes.

Amerikos daktarų pora John ir Ruth Graham, dirbanti Vincent ligoninėj Bostone, taipgi atkreipė rimtą dėmesį į šiuos skiepus prieš vėžį.

Suvažiavime kiek aiškiau nupasakota ir apie artričio ligos sukėlėją, virusą. Nustatyta, kad jis bijo tetramycino, aureomicino ir achromicino, bet ne penicilino.

Du prisipažino buvę komunistai

Dirbo karo pramonėje

WASHINGTONAS, D. C. — Du slaptų karinių įmonių tarnautojai, kurie ligi šiol tylėdavo senatorių klausinėjami apie jų ryšius su komunistais, antradienį prisipažino, kad jiedu priklausė komunistų partijai.

William La Furtune, ilgus metus dirbęs General Electric Co. aeronautikos skyriuj, Schenectady, N Y., savo tylėjimo kaltę suvertė elektrikų unijos (UEW) advokatui, patariusiam nieko apie tai nesakyti senato tyrinėjimų komitetui. UEW unija buvo išmesta iš CIO už jos komunistinę vadovybę.

Kitas iškviestas liudininkas, William De Los, dirbąs minėtoj karo pramonės įmonėj, galiausiai pasakė, kad jis nuo 1948 iki 1952 metų priklausė komunistų partijai. Jis jau pereitais metais norėjęs prisipažinti, bet komiteto salėj buvę jo pažįstamų studenčių, ir jis jų gėdijęsis.

ADA kritikuoja priemones

Washingtono advokatas Joseph Rauh, ADA (Americans for Demokrat,c ,Action) pirmininkas iškviestas į senato komitetą pasakyti savo nuomonę apie Kongreso projektuojamą naują įstatymą prieš komunistus karo pramonėj, pasakė, kad tokios priemonės esančios niekuo nepateisinamos. Jau ir dabar gynybos departamentas žinąs, kad karo pramonėj dirbą keletas tūkstančių fanatiškų komunistų, tačiau JAV saugumas nuo jų nenukentėjęs.

Pentagonas prašo įstatymo, kuris leistų tokius komunistus pašalinti iš darbo, kad karo metu jie neorganizuotų sabotažo veiksmų.

Faeroe salos žvejai nusileido valdžiai

Sutiko išduoti atleistą daktarą

THORSHAVN, Faeroe salos. — Bordo salos gyventojai, žvejai ir aviganiai Faeroe salyne, galiausiai nusileido Danijos valdžiai.

Danijos valdžia jau prieš 2 metus įsakė pasitraukti iš Bordo ligoninės vedėjų daktarui Olaf Halvorsenui, kadangi jis buvo išmestas iš gydytojų draugijos už tariamą kolaboravimą su naciais karo metu.

Saliečiai ilgai spyrėsi prieš šį Kopenhagos centrinės vyriausybės nutarimą. Jie liepė Halvorsenui pasilikti ir žadėjo ji apginti nuo valdžios. Kaip po visokių bandymų įvykdyti įsakymą atplaukė danų laivas su 130 policininkų, žvejai užminavo uostą. Salyno vietos valdžioms Klaksvige ir Thorshavne tarpininkaujant, po dviejų savaičių susitarta. Dr. Halvorsen išvažiuoja į Daniją, o į jo vietą atvažiuoja du nauji gydytojai.

Prancūzų ministeris pirmininkas E. Faure (kairėje) sveikina Vakarų Vokietijos kancleri K. Adenauri atvykus į Paryžių eilei aukšto rango pasitarimų ir į NATO ministerių tarybos konferenciją. Tai pirmoji konferencija po Vokietijos sutarties pasirašymo.

NATO KONFERENCIJA PASIBAIGĖ

Reikalauja taikos Formozos vaiduose

PARYŽIAUS. — NATO taryba baigė 4 dienų konferencija ir baigdama posėdžius paskelbė atsišaukimą į suinteresuotas valstybes susilaikyti nuo Formozos problemos sprendimo ginklu.

Baigiamojoj rezoliucijoj sakoma: "Taryba pareiškė viltį, kad Tolimuosiuose Rytuose pasiliaus ginkluoti veiksmai ir nebebus ateity naudojama jėga".

Gresmė taikai

Taryba pripažino gresmę pasaulio taikai, jei Formozos problema būtų sprendžiama ginklo priemonėmis.

Kanados užsienio reikalų ministeris Pearson, kalbėdamasis su korespondentais priminė, kad NATO nariams reikėjo svarstyti ir Formozos problemą, kadangi problema surišta su pasauline taika, kurios išlaikymu turi rūpintis kiekvienas Jungtinių Tautų narys.

Pataria užleisti salas pakrašty

NATO posėdžiuose vyravo nuomonė, kad nacionalistų tebevaldomos salos Kinijos pakrašty, kaip Matsu ir Quemoy, turėtų būti perleistos komunistams. Komunistinė Kinija tačiau turėtų garantuoti ramybę Formozai r Pescadores saloms, kurias Jungtinės Valstybės yra įsipareigojusios ginti.

Vokietija NATO tarpe

Pirmą kartą NATO tarybos konferencijoj dalyvavo ir Vakarų Vokietija, atlikus visus formalumus jos nepriklausomybei grąžinti ir į NATO narius priimti.

NATO nariai dabar jaučiasi žymiai sustiprėję ne tik karui, bet ir taikos deryboms. Dėl to jie pasveikino savo tris didžiuosius narius, JAV, Anglija ir Prancūzija, už pakvietimą Sovietų Sąjungos į 4 didžiųjų vyriausybių vadų konferenciją. Rezoliucijoj prileidžiama, kad toji konferencija gali padėti sujungti Rytinę ir Vakarinę Vokietiją į vieną valstybę.

Susitiks su Molotovu

Dulles, MacMillan ir Pinay pasiuntė kvietimą sovietų užsienio reikalų ministeriui Molotovui, kuriame sakoma, kad jie jo laukia šeštadienį pietų Vienoj, Austrijos sostinėj.

Ir be šio pakvietimo buvo numatyta, kad šie ministeriai suvažiuos šeštadienį į Vieną pasirašyti Austrijos taikos sutartį.

Bet paskutiniai pranešimai iš Vienos sako, kad sutartis dar nesudaryta. Sovietai reikalauja alyvos ir kitokių didelių reparacijų iš austrų.

Japonijoj nuskendo 143 keleiviai

636 pasisekė išgelbėti

TOKIJAS. — Esant tirštai miglai, japonų laivas "Shiun Maru", 1,500 tonų, keliąs traukinio keleivius iš Takamatsu į Uno, Honshu saloj, susidūrė su prekiniu laivu "Udaka Maru" 1,200 tonų.

Katastrofoj nuskendo 143 keleiviai, daugiausia mokiniai iš vienos ekskursijos. Atbėgus iš Uno uosto laiku kitiems laivams į pagalbą, 636 pasisekė išgelbėti. Tarp jų yra nemaža sužeistų.

Ši nelaimė primena dar baisesnę jūrų katastrofą, įvykusią pereitų metų rugsėjo 25 d. Tada dar didesnis laivas — keltuvas apvirto Hokkaido uoste ir nuskendo 1,200 žmonių, tarp jų 60 amerikiečių kareivių arba jų šeimų narių.

SOVIETAI BANDĘ VANDENILIO BOMBĄ

SAPPORO, Japonija. — Japonijos atominės fizikos mokslininkai nustatė, kad pereitą mėnesį sovietai išsprogdino vandenilio bombą Sibire. Tai rodą susekti radioaktyvūs pelenai, pasiekę Hokkaidos salą.

Vėliausios Žinios

• • •

— Maršalas Bulganinas, esąs Varšuvoj, paaiškino, kad jo vyriausybė palankiai vertiną 3 Vakarų didžiųjų kvietimą deryboms. Iš to sprendžiama, kad Bulganinas kvietimą priims.

— Dulles ir Faure susitarė dėl Pietų Vietnamo politikos. Faure pažadėjo remti dabartinį premierą Diem. Dulles pripažins ir toliau imperatorių Bao Dai, kadangi kitaip iškiltų ir Diem vyriausybės teisėtumo klausimas.

— Vakarų Vokietijos vyriausybė atmeta Vokietijos suvienijimą sovietų siūloma kaina — pasiskelbti neutralia ir neginkluota vyriausybe.

— Prez. Eisenhoweris pareiškė visišką pasitikėjimą Dr. Salk serumu prieš polio ligą. Prezidento įsitikinimu, šis vaistas padarys galą polio ligai.

— Louisville & Nashville geležinkelių unija atšaukė 2 mėnesių užtrukusį streiką ir įsakė 25,000 geležinkeliečių grįžti į darbą.

— Vyr. ekspertai pradėjo tirti Dr. Salk serumo atsargas pirma Illinois valstybėj, o paskui ir kitose.

— Italijos parlamento pirmininku išrinktas krikščionių demokratų atstovas Giovanni Leone. Ligšiolinis pirmininkas Giovanni Gronchi išrinktas respublikos prezidentu.

— JAV pasiuntė griežtą protestą komunistinės Kinijos vyriausybei už Amerikos lėktuvų užpuolimą neutralioj erdvėj virš Šum Geltonosios Jūros. Amerikiečiai numušė 3 užpuolikų lėktuvus.

— Senatas priėmė atstovų rūmų pravestą įstatymą pakelti pašto tarnautojams atlyginimą 8.8%. Prezidentas gali šio įstatymo nepasirašyti.

Pietų Vietname vėl eina vidaus mūšiai

Dideli nuostoliai abejose pusėse

SAIGONAS, Pietų Vietnamas. — Vyriausybės kariuomenė, nelaukdama, kol Dinh Xuyen riaušininkai priartės prie sostinės, ryžosi išardyti jų paskutinius įsitvirtinimo lizdus, 50 mylių į pietryčius nuo Saigono.

Ten vyriausybė pasiuntė 1,800 kareivių. Abejose pusėse žuvę po keliasdešimt žmonių.

Vyriausybės kariuomenė įsivėlė į kautynes ir su religinės sektos Hoa-Hao privačia kariuomene, 100 mylių į pietų vakarus nuo sostinės. Ir ten vyksta smarkūs mūšiai su kruvinais nuostoliais.

Pačioj vyriausybėj taipgi nėra ramybės. Premieras Diem pavarė ligšiolinį štabo viršininką ir dar vieną generolą.

ATVYKS SOVIETŲ KOLCHOZNINKAI

Ruošia farmerių ekskursiją į Sovietų Sąjungą

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamentas patvirtino, kad šią vasarą į Ameriką atvyks sovietų žemės ūkio darbuotojų delegacija susipažinti su "kapitalistiniu kiaulių šėrimu ir auginimu".

Buvo susitarta, kad į Ameriką atvažiuos ir komunistinio jaunimo-studentų laikraštininkų delegacija. Bet paskutinį momentą jie atsisakė važiuoti, valstybės departamentui nenusileidus dėl įkeliavimo nuostatų—duoti pirštų nuospaudas.

Kaip susitarta su kolchozninkais, nežinia. Bet, jei jie sutiko atvykti, reikia manyti, jie sutiko duoti ir pirštų nuospaudas.

Tuo pat metu JAV organizuojama farmerių ekskursija į Sovietų Sąjungą, pasižiūrėti kaip komunistai šeria kiaules ir veda žemės ūkį.

JAV PREZIDENTAS NORĮS IŠTIRTI TIKRUOSIUS SOVIETŲ S-GOS NORUS

Tikisi, kad 4 didieji galėtų prablaivinti apsiniaukusią tarptautinę atmosferą

WASHINGTONAS, D. C. — Prez. Eisenhoweris sutikęs derėtis su didžiųjų valstybių vyriausybių vadais, manydamas, kad bus galima prablaivinti šių dienų tarptautinę padėtį ir ištirti sovietų nuoširdumą.

Sunkiai sprendžia Vietnamo klausimą

Dulles-Faure tebesitaria

PARYŽIUS. — Vykstančios NATO tarybos konferencijos proga valstybės sekretorius jau keletą kartų tarėsi atskirai su Prancūzijos premieru Edgar Faure apie JAV ir Prancūzijos politikos suderinimą Pietų Vietname.

Edgar Faure deda didžiausias pastangas, įtikinti Dulles, kad Prancūzijos nusistatymas yra geresnis. Bet ligi šiol jis Dulles neįtikino. Galimas dalykas, kad abi šalys, negalėdamos plačiau maišytis į Vietnamo vidaus reikalus, paliks juos spręsti premierui Ngo Dinh Diem, kuriam amerikiečiai daugiau simpatizuoja, negu prancūzų įtakoj esančiam imperatoriui Bao Dai.

Dulles vis dar nesiteikė priimti Bao Dai, atskubėjusį iš Prancūzų Rivieros gelbėti savo griuvantį sostą Saigone.

Diem pertvarkė vyriausybę

SAIGONAS, P. Vietnamas. — Ngo Diem vadovaujamos vyriausybės antradienį susidorojo su paskutiniais Binh Xuyen privačios armijos likučiais ir po to pertvarkė savo vyriausybę.

Į vyriausybę įėjo keletas iš karinės-revoliucinės juntos, reikalaujančios imperatoriaus Bao Dai pašalinimo. Bet į valdžią neįėjo nė vienas narys iš tų religinių sektų, kurios ligi šiol turėjo atskiras armijas ir kurios net stojo į vyriausybės pusę, kilus pilietiniam karui su Binh Xuyen piratų ir padugnių ginkluotomis bandomis.

Vyriausybė, pirmadienį nuginklavusį Saigono policiją, kurią ligi šiol valdė kaip tik Dinh Xuyen "draugija", konfiskavo jos 100 namų, 20 vilų ir kitas nuosavybes Saigone.

Už Saigono vis dar esama ginkluotų piratų, kurie dar gali sukelti neramumų ir pačiame Saigone.

Svarbiausias naujosios vyriausybės uždavinys bus pravesti krašte pirmuosius visuotinius rinkimus.

JAV vis dar nepriima Aliaskos ir Havajų

Atstovų rūmai atmetė pasiūlymą

WASHINGTONAS, D. C. — Atstovų rūmai 218 balsų prieš 170 atmetė pasiūlymą priimti Aliaską ir Havajus į Jungtinių Amerikos Valstybių tarpą.

Respublikonai yra linkę pirma priimti Havajus, ir tik už kelių metų Aliaską. Demokratai visą laiką kovoja už Aliaskos priėmimą. Kad Havajai nepatektų vieni, demokratai pajėgė sujungti abiejų teritorijų priėmimo klausimą į vieną įstatymo projektą. Tuo būdu buvo atidėtas ateičiai abiejų teritorijų priėmimas. Šis klausimas bus, be abejonės, iškeltas, Kongrese kitais metais.

Šitokiais žodžiais JAV prezidentas aiškino šios savaitės spaudos konferencijoj tuos motyvus, kuriais jis pasidavė kalbinamas į 4 didžiųjų vadų konferenciją.

Visai neseniai prezidentas aiškindavo, kad pirma turėtų susitikti didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministeriai ir ištirti sovietų nuoširdumą. Ir tik įsitikinus, kad sovietai iš tikrųjų nori susitarimo su Vakarų pasauliu, Eisenhoweris buvo pasiruošęs važiuoti ir derėtis.

Paskutinį žodį tars Kremlius

Iniciatyva konferencijai šaukti išėjo iš Vakarų valstybių, kas reiškia didelį Kremliaus vadų pasitenkinimą. Jie galvoja, kad jų "taikos" propagandą taip paveikė žmones Vakaruose, kad jie prispaudė savo vyriausybes ieškoti susitarimo su sovietų valdžia.

Prezidentas Eisenhoweris pasakojo korespondentams, kad dar nėra galutiniai susitarta 4 didžiųjų vadų konferencija, kol į jo ir Anglijos bei Prancūzijos premierų kvietimus neatsakė maršalas Bulganinas, SSSR ministeriu tarybos pirmininkas.

Bulganinas rimtai svarstąs

VARŠUVA. — Šiuo metu Bulganinas, Molotovas, Žukovas ir kiti Kremliaus valdžios atstovai posėdžiauja Varšuvoj su savo satelitais. Jie nori sukurti "vieningą" karinę sąjungą ir vieną vadovybę, kuri atsvertų NATO ir Vakarų Vokietijos gynybos pasiruošimus.

Maršalas Bulganinas nupasakojo satelitų konferencijoj apie gautą Eisenhowerio, Edeno ir Faure pakvietimą deryboms. Sovietų Sąjungos vyriausybė rimtai svarstysianti šį kvietimą, pasakė Bulganinas. Nematyti jokio pagrindo, kodėl jis negalėtų kvietimo priimti. Nebent, jei reikėtų sutikti su tokia Vakarų siūloma darbotvarke, iš kurios sovietai neturėtų jokios propagandinės naudos.

Pats nemaloniausias sovietams darbotvarkės punktas būtų sovietų užvaldytų kraštų laisvės svarstymas, kaip kad reikalauja JAV vyriausybė.

Bulganinas įtikinėjo Varšuvoj, kad taikus sugyvenimas buvo ir tebėra svarbiausias SSSR užsienio politikos principas.

Abejoja, ar Ike vėl kandidatuos

WASHINGTONAS, D. C. — Senatorė Margaret Smith (resp., Me), kalbėjo respublikonų suvažiavime ir iškėlė abejonę, ar prezidentas Eisenhoweris sutiks dar kartą renkamas į prezidentus.

Sen. Smith patarė jau dabar apsiprasti su šia mintim, kad rinkimams atėjus respublikonai per daug neapsiviltų ir nenusigastų, patyrę, kad Eisenhoweris atsisako kandidatuoti.

Jos įsitikinimu, prezidentas yra linkęs pasitraukti į privatų gyvenimą.

LAIŠKAS "NAUJIENŲ" REDAKCIJAI

Aukštai Gerb. "Naujienų" Redaktoriau, ryšium su slapukinių P. N. raidžių priedanga pakartotu tendencingu piktos valios klaidinintu ("Naujienos" Nr. 97), teisybės reikalui prašyčiau leisti pakartojančiai ir praplečiančiai patikslinti:

1. Clevelande yra visiems žinomas asmuo, besidengiąs raidėmis P. N. Jį pažįsta ir žino neteisingai apmeluotasis p. J. Chmieliauskas. Dar nuo Lietuvos laikų jis gerai žinomas ir man.

2. Clevelande yra visiems žinomi tarp jo ir p. J. Chmieliausko buvę reikalai. Žinau tai ir aš.

3. Clevelande yra žinomi P. N. raidžių priedanga rašiusiojo po tų reikalų daug kartų reikšti grasinimai: "Chmieliauskui bus tinkamai gerai atlyginta spaudoje, nes spaudos žmogus, norėdamas, visada ras priekabių".

4. Clevelande yra žinoma, jog šmeižtų autorius (raidžių P. N. priedanga), po išspausdintų jo šmeižtų apie p. J. Chmieliauską ir šio brolį p. Vl. Apynį, kalbėdamas pareiškė: "Chmieliauskui gerai užvežta, jis to vertas, nesvarbu, kad jis joks lenkas". Gi dėl "atsinaujinimo" organizacijos vado "lenkiškumo" — šmeižikas nurodė, kalbėdamas, gerai žinomą tikrą lietuvį patrijotą ir ilgametį lietuviškosios veiklos dalyvį, 1941 m. laikinosios Lietuvos vyriausybės narį bei vėliau Vliko, ir vokiečių už lietuvybę kankintą kacete. Šiojo "lenkiškumo" šmeižikinis rašėjas pokalbyje irgi niekuo negalėjo pagrįsti. Nes ir tas asmuo yra be priekaištų.

5. Taigi tendencingasis rašėjas (raidžių P. N. priedanga) tikrai yra piktos valios ir dėl to pabrėžiančiai kartoju, jog jis turi piktumą prieš tuos lietuvius ir todėl griebėsi išsigalvoti šmeižtų ir apgaunančia forma suvedžiojo "Naujienų" redakciją.

6. Kerštingasis rašėjas (raidžių P. N. priedanga) jau yra didžiai piktas už jo šmeižtų iškėlimą ir ant manęs, nes "p. Jonas Leonas ėmėsi advokatauti p. Jonui Chmieliauskui ir jo broliui p. V. Apyniui, visai be reikalo..."

Taigi, štai kuo "nusikaltau". Todėl rašėjas (P. N.) griebėsi jau melo ir provokacijų ir apie mane. Ėmėsi skelbti šantažą, "kad p. Leonas suvedinėja savo asmenines sąskaitas per 'Naujienas'!.."

Jokių sąskaitų: nei piniginių banke, nei asmeninių gyvenime neturiu. Tad niekur nevedu nei jokios sąskaitybos. Gi, meluojąs Rašėjau, išeiki iš po raidžių P. N. dangčio ir provokacinius šmeižtus susirankioki pats sau.

7. Tendencingajam rašėjui (P. N. raidžių priedanga), besistengiančiam dabar sumėtyti pėdsakus, yra joks pasiteisinimas: "Į p. Leono pageidavimą pateikiau porą faktų, ir į tolimesnius ginčus su juo nemanau leistis, nes tai per smulkus dalykas".

Deja, Rašėjau (P. N. raidžių priedanga), viskas yra per daug stambu ir neįmanoma, tad ir lieka tik išsisukinėti ir neiti į viešumą.

Jonas Leonas

Cleveland, Ohio.
1955 m. gegužės 7 d.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas
11 gabalų tiktai už $169

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsūkite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PASIRINK GERĄ VIETĄ SAVO SANTAUPOMS

- Universal Savings and Loan bendrovei sueina 32 metai nuo įsikūrimo.
- Tikslas šios bendrovės yra suteikti galimybę taupytojams dėti savo santaupas: pirkimui nuosavybės, apsaugai nuo nedarbo, suteikti mokslą savo vaikams ir kitokiems reikalams.
- Čia visų indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
- Ši bendrovė yra narys Federal Home Loan Banko, kuris suteikia galimybę, reikalui esant, pasiskolinti dideles sumas iki 35% turto.
- Kiekvienas taupytojas yra savininkas šios bendrovės.
- Mokame augštus dividendus ant indėlių 2 kartus metams, o kas atlieka paskirstome į atsargas.
- Pinigai įdėti prieš 10 dieną neša dividendus už visą mėnesį.
- Suteikiame paskolas pirkimui namų ant ilgų ir lengvų išmokėjimų.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028
Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
J. E. McInerny (viršuje), iš Garden City, L. I., buvo vienas iš trijų JAV lakūnų pilotų, kurie smarkioje kovoje numušė komunistų MIG už Šiaurės Korėjos ribų. JAV sprausminiai lėktuvai, būdami mažumoje 2:1, numušė du migus ir sužalojo trečiąjį.

Cleveland, Ohio

Padėka JAV Prezidentui

Sov. Rusijos spaudimas įrašyti į Austrijos taikos sutartį paragrafą, reikalaujantį jai išduoti tremtinius (tai liestų kelias dešimtis tūkstančių pabėgėlių, jų tarpe ir 70 Austrijoje esančių lietuvių), Clevelande sukėlė pasipiktinimo bangą. Tuojau imtos rašyti peticijos JAV Prezidentui, kad tas gėdos paragrafas būtų išmestas. Peticijas rašė įvairių tautybių gyventojai; šiuo reikalu gyvai susirūpino ir lietuviai. Laikraščiams paskelbus, kad JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos spaudimu minėtasis paragrafas iš sutarties teksto yra jau išmestas, vietoj peticijų pradėtos rašyti JAV Prezidentui ir jo asmeny JAV Vyriausybei padėkos. Bendruomenės apyl. v-bos iniciatyva tokį padėkos raštą gegužės 8 d. pasirašė keli šimtai lietuvių. Parašai dar bus renkami ir ateinantį sekmadienį (geg. 15) tuojau po pamaldų abejose parapijose. Kurie dar nepasirašė, kviečiami tai padaryti.

K. Žuko paskaita

Bendruomenės valdyba, vykdydama savo veiklos planą, pakvietė K. Žuką kalbėti apie komunizmą ir bolševizmą. Paskaita įvyks gegužės 22 d. tuoj po pamaldų lietuvių klubo patalpose (apatinėj salėj). Kviečiami atsilankyti visi, laukiamas ypačiai jaunimas. Įėjimas laisvas.

Rašinėlio konkursas

Bendruomenės valdybos lietuviams mokiniams paskelbtas rašinėlio konkursas "Kodėl aš kalbu lietuviškai" bus vykdomas lituanistinės mokyklos vadovybės nustatyta tvarka ateinančią savaitę. Tikimasi, kad mokiniai jam parodys reikiamo dėmesio ir tinkamai pasirengs.

LB inf.

PADĖKA

Širdingai dėkoju Tampos, Fla., Lietuvių West Coast Klubo nariams už gausų atsilankymą į mano namo įkurtuves bal. 17 d. ir puikias man įteiktas dovanas.

Visuomet atsiminsiu mūsų lietuvių kaimelio moteris: Ališauskienę, Lapėnienę, Dumskienę, Malelienę, Alex Alinauską už greifrutus ir savo sodo apelsinus, Bill Ana Papel. Mūsų kaimelio gyventojams Malelams dėkoju už mano išleistuvių į šiaurę surengimą bal. 23 d.

Sugrįžusi Floridon, stengsiuos klubui patarnauti už parodytą draugiškumą. Visiems linkiu geriausios sėkmės ir sveikatos.

Anelė Zabukienė

Nori ištremti šunį

Wilmette priemiesčio gyventojai deda pastangas ištremti iš savo apylinkės šunį, kuris priklauso Fabricants šeimai, gyv. 901 Isabelle St., Wilmette, ir kuris apkandžiojo 4 metų kaimynų mergaitę. Šuns savininkas pasisamdė advokatą. Ginčas įgauna aštrias formas, nes ir viena ir kita pusė turi šalininkų.

Philadelphia, Pa.

Akademinio jaunimo vakarams reikėtų geriau pasiruošti

"Naujienose" teko skaityti p. A. Goštauto korespondenciją apie bal. mėn. 17 d. Philadelphijoje įvykusį studentų susivažiavimą. Studentai susivažiavimą užbaigė literatūros ir meno vakaru, į kurį buvo kviečiami atsilankyt ir Philadelphijos lietuviai. A. Goštautas, atsilankęs į studentų vakarą, įžiūrėjo studentų nepajėgumą ir nepasiruošimą pasirodyti visuomenei su literatūra ir menu. Jam tik viena Audronė (parašyta Aldona) Gaigalaitė gerai sudainavusi, o kita programos dalis buvusi labai silpna. Pabaigoje korespondencijos A. G. padarė išvadą, kad mūsų laikų studentija esanti atitrūkusi nuo lietuvių liaudies gyvenimo ir neturinti idėjų, būdingų "Aušros" gadynės studentų kartai.

Čia aš norėčiau pataisyti p. A. G. klaidinančią nuomonę. Ir mūsų laikų studentija yra stipriai idėjų veikiama; tos idėjos yra užantspauduotos ateitininkijos vyriausia ir skaisčiausia idėja. Toje vyriausios ir skaisčiausios idėjos dvasioje ir įvyko Philadelphijos studentų susivažiavimas, pavadintas "studijų dienomis". Nereikėtų jaudintis, kad studentų literatūros ir meno programa buvo kai kuriomis vietomis menkavertė; atsiminti reikėtų, kad programą atliko studentai, o ne profesionalai aktoriai. Patys esame kalti, kad į sceną išleidome nepatikrinę vieną stragų vyruką. Tai stud. A. Barzdukas iš Clevelando, apie kurį "Draugas" Nr. 101 rašo: "...porą kartų auditoriją privertė apstulbti dėl drąsos iš scenos prakalbėti, sakytum, puškinišku humoru". Aš pridėsiu, kad ir kitas, A. Botyrius iš Brooklyno studentas, skaitė dekameroniško stiliaus rašinį apie "Studentų žmonas". Tie keli labai nevykę studentų juokai ir galėjo kai kam sukelti nuotaikas, kad mūsų studentijos rūpesčiai yra sutelkti į jų mažutį asmeninį pramoginį jausmų pasaulį, kad jie niekuo daugiau nesirūpina, kaip tik gražiomis merginomis ir būsimomis žmonomis.

Bet kita programos dalis nebuvo visa taip bloga, kaip A. Goštauto aprašyta. Tiesa, Audronė Gaigalaitė turi gražų balsą, ir niekas dėl to nesiginčija. Bet nežinia, kodėl p. A. G. nepastebėjo studentės I. Protosevičiūtės, atvykusios iš Baltimorės, taip pat labai gražaus balso, į kurį daug kas atkreipė dėmesį.

(Stud. I. Protosevičiūtės tėvelį, Suvalkijos ūkininkų streiko dalyvį, Lietuvos karo lauko teismas pasmerkė mirtį drauge su kitais ūkininkais streikininkais. Tad kodėl Lietuvos valdovas A. Smetona nelaimingųjų ūkininkų malonės prašymus atmetė? Ūkininkų streikas jam atrodė baisesnis ir už voldemarininkų ruoštus prieš jį sukilimus. Prieš lietuvį ūkininką streikuotoją nesudrebėjo lietuvio kario ranka ginklą pakelti, tik to paties ginklo jis neišdrįso pavartoti prieš besiveržiančias į Lietuvą rusų raudonosios armijos gaujas).

Našlaitė I. Protosevičiūtė, baigusi mokslus, tikrai pašvęs savo jėgas demokratinės Lietuvos atstatymui. Ji neblogai sudainavo studentų vakare.

Dabar dėl pačių "studijų dienų" termino: ne tiek ten tų studijų ir visokių mokslų, kiek jaunajai kartai pasižmonėjimo. Tie, kurie turime sūnus ir dukras studentus,-es, norėtume, kad jie ateityje sukurtų grynas lietuviškas ir inteligentiškas šeimas; kad nereikėtų jauniesiems taip sunkiai dirbti fabrikuose, kaip mes dirbame. Tad daugumas studentų tėvų esame dėkingi prof. A. Saliui, prof. A. Jurskiui, prof. J. Puzinui ir kitiems už lietuvių studentų susivažiavime pasakytas panašia prasme mintis. Jie, kaip tie senovės lietuvių piršliai, moka reiškiamą mintį kur reikia ir padailinti ir pagražinti, sugeba jaunimui sukelti ūpą. Profesoriai gerai supranta studentų tėvų troškimus, nes ir jie patys yra studentų sūnų ir dukterų tėvai, kuriems rūpi jų vaikų ateitis. Tad nėra prasmės pulti spaudoje studentus, kad jie neišvedė nepažįstamos merginos šokti: gal jie jau turi išsirinkę merguželes ne tik pašokti, bet ir prie altoriaus nueiti ir moterystės sakramentus paimti.

Rašydami į spaudą, būkime santūresni jaunesniajai kartai.

Manau, kad A. Goštautas ne iš blogos valios parašė be pagražinimų apie studentų literatūros ir meno vakarą, įvykusį balandžio mėn. 17 d. Philadelphijoje. Kaip minėjau, tame vakare nevykusios literatūros buvo per daug, bet muzikos meno buvo pakankamai.

Ateityje rengiamus akademinio jaunimo vakarus reikėtų geriau paruošti. Lietuvių visuomenė iš akademinio jaunimo laukia daugiau, negu Philadelphijoje jų parodytas menas.

Studento tėvas

Teatro krizė

BROOKLYNAS, N. Y. — Demokratinio Darbo Talka, ruošdama eilę paskaitų, rengia "Pašnekesį apie lietuvių išeivijos teatro krizę".

Veda — Antanas Škėma.

Pašnekesys įvyks š. m. gegužės mėn. 13 d., 7:30 val. vakare, Vyt. Belecko Winter Garden svetainėje, 1883 Madison St., Brooklyne.

Maloniai kviečiame atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

Demokratinio Darbo Talka

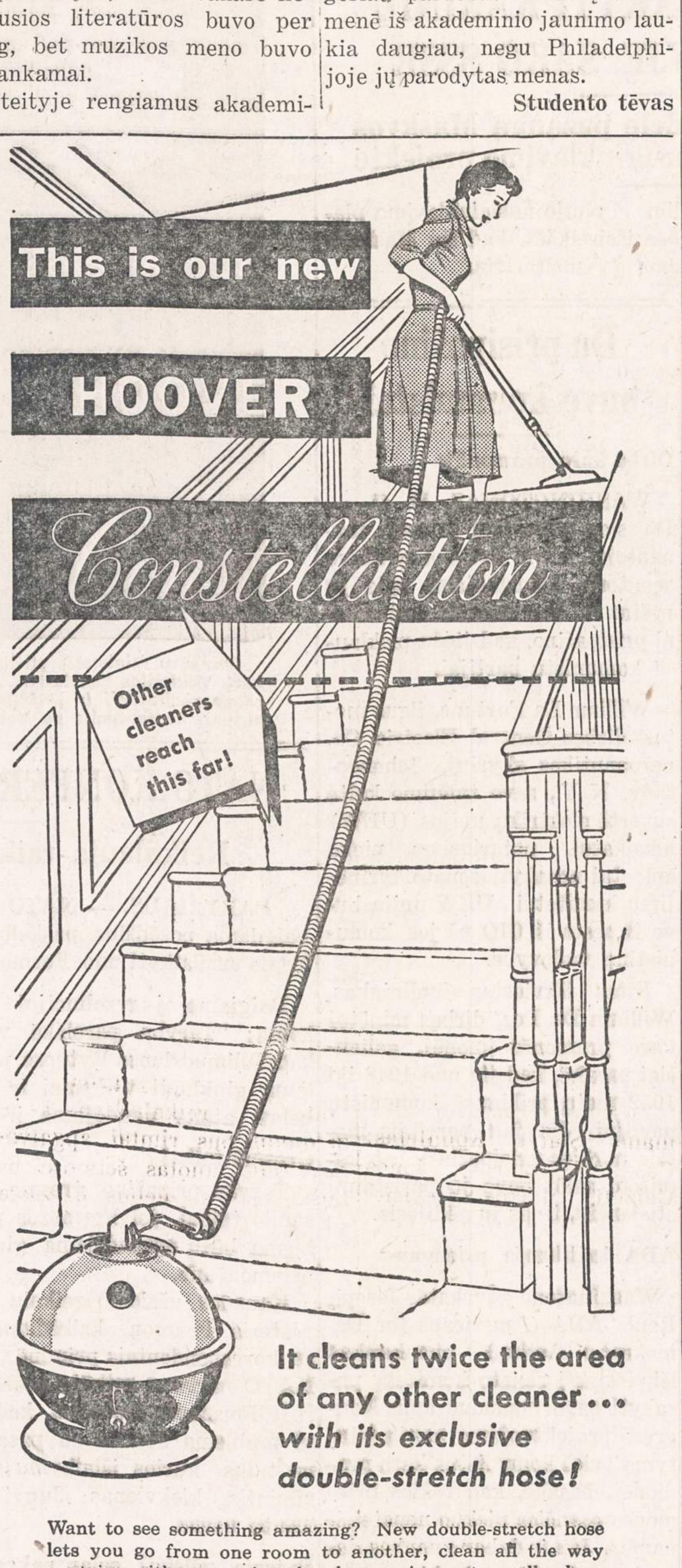

It cleans twice the area of any other cleaner... with its exclusive double-stretch hose!

Want to see something amazing? New double-stretch hose lets you go from one room to another, clean all the way upstairs, without moving the cleaner. A smart, small sphere—less than 12 inches from swivel top to easy-glide base—yet it's the world's most powerful cleaner. See it this week!

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE CO.
5115-5123 So. Kedzie Ave. PRospect 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

TAI OBALSIS, KURIS PER 50 METU DAUGELIUI SUTEIKE GERBUVI IR TURTA
PLANINGAS TAUPYMAS VISADA NEŠA GERUS DIVIDENDUS
1905 50 1955
MUTUAL
Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION
JOHN J. KAZANAUSKAS, President
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Phone VI 7-7747
Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 val. po pietų, Ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiad. visai neatidaroma.

Aleksas Brinas
GENERAL CONTRACTOR
- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba
20 metų patyrimas
Greitas ir sąžiningas darbas
4339 S. Hermitage Ave.
FR 6-3922 LA 3-9719

JONAS GRADINSKAS
Televizijos, Radio, Patefonų Taisymas
"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"
J. G. Television, 944 W. 35th Place
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvį — ir geriau ir pigiau!

DAnube 6-6887
DAINA TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130 S. HALSTED

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

TONIKAS VIDURIAM

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, prešalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST
Chicago 29, Illinois

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Aukok jiems!

Ar Detroito lietuviai turės namus?

Šis klausimas kankina visus, kas tik domisi lietuvybės išlaikymu amerikiniame internacionale, eilę metų.

Kiek mūsų, lietuvių, penktame savo dydžiu Jungtinių Valstybių didmiestyje yra? Spėliojimų yra visokių: vieni sako, kad 30,000, kiti randa 20,000, treti dargi keliais tūkstančiais mažiau. Būdami labai kuklūs ir skeptiški išpūstiems skaičiams ir remdamiesi Detroito universiteto daviniais, drįstame tvirtinti, kad *dešimt tūkstančių lietuvių Detroite tikrai yra!* (iš kurių beveik ½, buvusieji Displaced Persons, čia atsirado vos prieš keletą metų ir kurių lietuviškumo nepaslėpsi net po škotiškom pavardėm). Taigi, 10,000 lietuviškų galvų ir širdžių! Kad tas visas galvas ir širdis palenkus lietuvybės reikalui, turime čia visą ilgą eilę lietuviškų institucijų: 3 katalikų parapijas, organizacijas, draugijas klubus, sambūrius, pagaliau partijas ar kaip mes bevadintume.

Tačiau vienas dalykas baisiai skaudus, mus žeminantis, tiesiai *tragiškas: mes neturime savo namų!* Žiemos ir šiaip nekarščių mėnesiais mes surengiame kasmet kelias dešimtis vakarų, minėjimų, koncertų, kuriuose kiekviename dalyvauja šimtai žmonių-tautiečių. O kur organizacijų susirinkimai, posėdžiai, paskaitos, skautų sueigos, žymių asmenų priėmimai ir pagerbimai, vaidintojų repeticijos, pusiau privataus pobūdžio, bet lietuviški baliai, iškilmingi pietūs ir vakarienės, kurie vyksta apskritus metus? Kur mūsų jaunųjų sportininkų žaidynės bei treniruotės, lituanistinė mokykla, vienoki ar kitoki kursai suaugusiems? Argi čia viską išskaičiuosi. Visa tai vyksta svetimose salėse, svetimose patalpose, ir už visa tai, su labai mažomis išimtimis, lietuviai turi svetimiesiems mokėti pinigus, išleisdami gal tūkstančius kasmet. O ar bereikia kalbėti apie nepatogumą beieškant anksčiau niekur negirdėto salės adreso; arba kai, minėjimo programai nepasibaigus, jau esame metami lauk; arba kurios organizacijos posėdis turi būti nutrauktas, nes patalpos reikalingos kitiems.

Trumpai: Detroito lietuviams namai su erdvia sale ir visais priedais yra taip reikalingi, kaip jie buvo reikalingi Rokišky, Šakiuose ar Alytuj, ir jie reikalingi *tuojau,* nes laikas veikia mūsų nenaudai!

Detroito lietuvijai pagausėjus naujaisiais ateiviais, namų įsigijimu susirūpino Organizacijų Centras. Vėliau šis reikalas buvo perduotas Lietuvių Bendruomenei. Pagaliau buvo sudarytas Detroito Lietuvių Namams Statyti Komitetas, nepriklausąs nei Organizacijų Centrui, nei Bendruomenei, į kurį tačiau įeina įvairių pakraipų žmonių, viso 10 asmenų. Komiteto darbą materialiai iki šiol remia Lietuvių Bendruomenė, o moraliai ir Org. Centras ir Bendruomenė.

Šiuo metu teoretiškai veik viskas paruošta. Komitetas susipažino jau su trimis namų projektais (du paruošė archit. P. Melnikas ir vieną inž. A. Arbačiauskas). Ieškoma statybai tinkama vieta.

Dabar viskas visuomenės rankoj. Ateinantį pirmadienį ar antradienį (geg. 16 ar 17 d.) didelė Detroito ir priemiesčių lietuvių dauguma (visi, kurių tik adresus buvo įmanoma gauti), gaus laišką su atsišaukimu ir klausimų lapu-atkarpa. Vienoj lapo pusėj lietuvių, antroj — anglų kalba. Štai atsišaukimo tekstas (lietuviškai):

"Detroito Lietuvių Namams Statyti Komiteto Atsišaukimas.

"Malonus Tautieti! Mes neabejojame, kad kiekvienam iš mūsų yra aišku, jog lietuvių namai Detroite yra reikalingi, kuriuose mes visi, nežiūrint amžiaus ir įsitikinimų, galėtume tilpti ir kuriuose vyktų visas mūsų visuomeninis ir kultūrinis veikimas. Lietuvių namuose turi būti vietos ir mūsų jaunimui, kur galėtų praleisti laisvalaikį.

Namams įsigyti numatoma steigti akcinę bendrovę su $100,000 pagrindiniu kapitalu, kurį sudarys 1,000 akcijų. Vienos akcijos vertė $100.00. Bendrovė vadinsis 'LIETUVIŲ NAMŲ AKCINĖ BENDROVĖ'. Šiai bendrovei steigti yra paruošti ir įstatai. Kas pirks bent vieną akciją, bus tų namų dalininkas ir Lietuvių Namų Bendrovės narys.

Organizaciniam darbui atlikti ir b-vei įsteigti yra sudarytas komitetas iš visuomenės veikėjų ir organizacijų atstovų. Šis komitetas nustos veikti, kai įsteigtos b-vės nariai išrinks direktorių tarybą.

Norėdamas išaiškinti, kiek lietuvių rems namų įsigijimą, komitetas kreipiasi į visus Detroito lietuvius, prašydamas atsakyti į žemiau duotus klausimus, pasirašyti pridėtą pasižadėjimą ir atkarpą nedelsiant siųsti ant voko nurodytu adresu. Vėliau bus sušauktas visų pasirašiusiųjų susirinkimas, kuris nuspręs, ar yra pakankamas pasižadėjusių akcijas (šėrus) pirkti skaičius, kad galima būtų pradėti namų statybą. Apie šaukiamo susirinkimo laiką ir vietą Lietuvių Namams Statyti Komitetas praneš kiekvienam pasižadėjusiam raštu. Jei namų įsigijimas atpultų, šis pasižadėjimas grąžinamas pasižadėjusiajam.

Detroito Lietuvių Namams Statyti Komitetas: Casey K. Ambrose, Jonas Gaižutis, Marija Kasevičienė, Jurgis Mikaila, Paul Molis, Feliksas Motuzas, Alfonsas Nakas, Justinas Pilka, Česlovas Staniulis, Vaclovas Urbonas".

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Oro laivyno ltn. B. C. Phythyon (viršuje), iš Wadsworth, Ohio, numušė 1 komunistinį MIG sprausminį kovos lėktuvą virš Geltonosios jūros prie šiaurės Korėjos, kur amerikiečių Sabre sprausminiai lėktuvai susitiko su du kartu didesniu skaičium komunistinių. JAV sprausminiai lėktuvai numušė du

Klausimų lape — atplėšiamoje atkarpoje — palikta vietos pasižadančiojo pavardei, adresui ir telefono numeriui. Toliau prašoma atsakyti į klausimus, padėti parašą ir siųsti atkarpą Komitetui. Klausimai yra šie:

"Ar jūs tikite Lietuvių Namų reikalingumu Detroite? Jeigu 'taip', ar pritariate namų statymui Detroito šiaurvakarinėj daly? Jeigu minima bendrovės įsisteigs, aš prisidėsiu / neprisidėsiu, pirkdamas akcijas. Prisidėdamas aš pasižadu pirkti ..... akcijas po 100 dolerių kiekvieną".

Komentarų, tuo tarpu, čia nereikia. Viskas aišku ir, kaip minėjome, viskas visuomenės rankoj. Momentas vienas svarbiausių Detroito lietuvių visuomenės istorijoje! Arba mes turėsime namus tuojau, arba jų niekada neturėsime!

Čia rašome, norėdami "Naujienų" skaitytojus iš anksto supažindinti su gausimo laiško turiniu ir jo svarba. Manome, kad reikalas per keletą dienų bus rimtai apgalvotas, išdiskutuotas šeimose ir, laišką gavus, nebus uždelsta su lemtinguoju atsakymu.

Kas ateinančios savaitės pradžioje laiško negaus, tai reikš, kad jo adresas komitetui nežinomas. Tokiu atveju prašomi kreiptis telefonu ar asmeniškai į betkurį komiteto narį ir pasižadėjimų blankai bus suteikti visiems.

Alfonsas Nakas

Kanados Maž. Lietuvos Bičiulių D-jos Centro V-bos pasisakymas Maž. Lietuvos reikalais

LAISVOJI TRIBŪNA

MLB D-ja įsisteigė Kanadoje ir kituose pasaulio kraštuose norint moraliai ir materialiai remti specifinius mažlietuvių reikalus bei stiprinti jų politinę kovą už Mažosios Lietuvos išlaisvinimą iš svetimųjų jungo ir sujungimą su Didžiąja Lietuva.

Siekdama užsibrėžtų tikslų, MLB D-ja, be daugelio kitų darbų:

1. telkė lėšas mažlietuvių reikalams, tiek šelpdama pavienius žmones, tiek jų organizacijas ar spaudą;

2. aktyviai rėmė visuomenės reikalavimą įsileisti į Vliką pilnateisiu nariu ir Mažosios Lietuvos atstovą;

3. suorganizavo ir finansavo Mažosios Lietuvos Tarybos pirm. p. E. Simonaičio kelionę į Kanadą ir JA V-bes, kad pagyvinus politinį M. L. klausimą ir tuo reikalu įteikus memorandumą JAV Užs. Reikalų Ministerijai.

Tais savo darbais MLB D-ja įrodė, kad jos veikla yra pašvęsta išimtinai M. L. ir mažlietuvių labui. Kiekvienas mažlietuvių laimėjimas buvo karštai pasveikintas, kiekvienas pralaimėjimas sulaukė paguodos žodžio. Siekta tik to, kas gali padėti Mažosios Liet. vedamai laisvinimo kovai ir galutinam jos susijungimui su Didžiąja Lietuva.

Iš kitos pusės laukta to paties — tik pozityvaus, konstruktyvaus darbo M. L. laisvinimo srityje. Tikėtasi, kad Maž. Liet. atstovas, įsijungęs į politinį lietuvių darbą, padės jungti beirstančias gretas, lipdyti skylančias puses, šaldyti įkaitusiuosius.

Su apgailestavimu tenka paminėti priešingą M. L. atstovų laikyseną Vlike, kaip:

a) balsavimą už panaikinimą Revendikuojamųjų Sričių Tarnybos, tos tarnybos, specialiai įsteigtos M. L. reikalams puoselėti ir skirtos M. L. Tarybos atstovui,

b) pasisakymą prieš Tautos Fondo Tarnybą ir tuo įsiveliant į partijų grumtynes,

c) aktyvus įsijungimas į Vliko "pasiuntinybės" steigimą Bonnoje ir

d) visišką M. L. klausimo kėlimo vengimą ir jos reikalų nagrinėjimo migdymą, paskutiniu laiku net išstumiant M. L. žmonių ar jos bičiulių iš Vlikui ir Vykd. Tar. artimų sričių.

Toks Maž. Liet. atstovų krypimas į partiškumus ir atsigręžimas nuo savo tiesioginių uždavinių sukėlė abejojimą ir nepasitenkinimą M. L. reikalais MLB D-jos narių tarpe. Tokia M. L. atstovo laikysena yra pavojus sužlugdyti bičiulių draugijas ir visiškai sustabdyti M. L. organizacijų ar jos žmonių rėmimą.

Tat MLB D-jos Centro Valdyba maloniai pageidauja, jog M. L. atstovai bendruose lietuvių organuose laikytųsi neutraliai vidaus pobūdžio ginčuose ir visų labiausiai užsiimtų M. L. sričių ir klausimų puoselėjimu, jos medžiagos surinkimo bei nutiesimo kelio į darnų visų lietuvių sugyvenimą ir jėgų sutelkimą mūsų pagrindiniam tikslui — Mažosios ir Didžiosios Lietuvos išlaisvinimui.

Kanados M. L. B. D-jos Centro Valdyba

— Vokietijoje 683 lietuviai džioviniinkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus metu!

WE HAVE THE SENSATIONAL

Sunbeam AUTOMATIC PERCOLATOR

Makes 2 to 8 Cups of Delicious Coffee Every time... *Automatically*

Strength-Selector dial with Easy-to-see signal lite enables user to make coffee mild or strong to suit taste. Famous Sunbeam Thermostatic Control. Stainless steel percolator pump for easy cleaning. Rich, gem-like chrome finish.

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE CO.

2876 West Cermak Rd. BIshop 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NEW!

G-E AUTOMATIC WASHER

cleans and recleans the wash water to give you cleaner clothes!

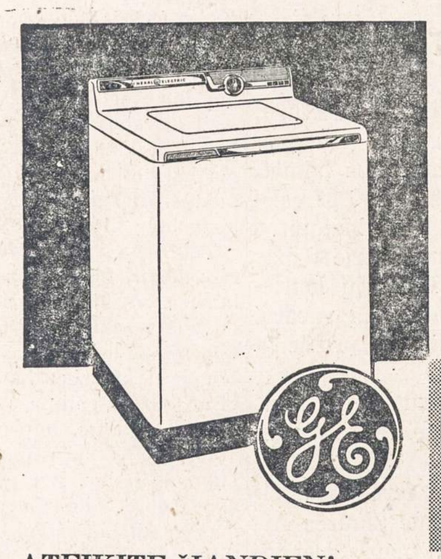

NEW FILTER-FLO® WASHING SYSTEM

Lint filtered out of your wash right before your eyes. The G-E washbasket is always filled to overflowing continuously carrying away lint, soap scum and light particles. Sand and silt automatically ejected from the bottom of the washbasket.

ATEIKITE ŠIANDIEN! PASIRINKITE PATĮ GERIAUSIĄ SKALBTUVĄ

BIG CAPACITY Over 50% more clothes capacity than many other automatic washers.

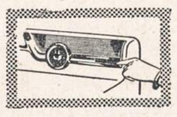

WATER SAVER CONTROL Saves gallons of hot water. You simply select any water level desired.

ACTIVATOR® Washing Action. Your clothes are individually cleansed as though washed by hand.

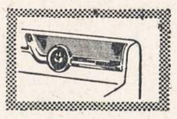

FLEXIBLE CONTROLS Ideal for fine fabrics. You can stop, skip, extend or repeat any cycle.

Come in today to see the new G-E FILTER-FLO® Washing System

Authorized Dealer GENERAL ELECTRIC APPLIANCES

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 WEST 51st STREET HEMLOCK 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

nėra geresnės vietos kaip nuosavas namas

Jokie pomidorai nėra taip skanūs, kaip iš jūsų pačių daržo kieme

Laikyti pilną pintinę daiktų, kuriuos jūs patys užauginot. Tinginiuoti jūsų pačių vinkšnų pavėsy. Patenkinančiai atsilošusiam stebėti barbecue žibančias žarijas nuosavame kieme. Štai giliausio būdo pasitenkinimas.

Nuosavas jūsų namas yra daugiau negu trobesis ... daug daugiau. Tai **yra gyvenimo būdas,** geriausias jūsų šeimai ir jums gyvenimas.

Ir taip lengva jis realizuoti! Ši apylinkė teikia jums neribotą pasirinkimą namų ir žemės statybai. Jų tarpe, be abejonės, yra vienas sakąs: "Štai šis! Tai šis yra jums!"

Kodėl atidėlioti šį laimingą radinį? Atvykite pasidairyti. Pasikalbėkit su realestatininkais ir su statybininkais. Pradėkit **dabar** kurti gyvenimą kokio tikrai norite: gyvenimą nuosavam name.

APSAUGOKITE SAVO NAMĄ su CHICAGO TITLE GUARANTEE POLICY

Kaip jūsų advokatas jums pasakys, jeigu real estate title turi ydą (nors ir taip seną ar giliai paslėptą), ji gali iškilti bet kada ir grasinti dabartinio savininko teisėms. Tačiau Chicago Title Guarantee Policy **apsaugo** tas teises! Jei dėl jūsų title, kaip jis yra garantuotas, kyla ginčas, Chicago Title and Trust Company paima jo gynybą, prisiima visas bylos išlaidas, užmoka bet kokį nuostolį greitai. Reikalaukite, kad pardavėjas parūpintų tą policy — kartą gavus ją, nebėra daugiau išlaidų jai galioje palaikyti.

Title to this home PROTECTED BY CHICAGO TITLE GUARANTEE POLICY

Chicago Title and Trust Company

111 West Washington Street, Chicago 2

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3. 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams $9.00
Pusei metų $5.00
Trims mėnesiams $2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Keturių Konferencija Šaukiama

Keturių Didžiųjų konferencija, atrodo, įvyks. Prez. Eisenhoweris sutiko dalyvauti, ir trys vakarinės tautos jau pasiuntė Maskvai kvietimą.

Konferencija numatoma dvilypė: pradžioje susirinks vyriausybių galvos — trys premjerai ir prezidentas — pasitarti bendromis pasaulio problemomis, o po to posėdžiaus užsienio reikalų ministeriai.

Tai kompromisinis planas ir nuolaida iš prez. Eisenhowerio pusės. Iki šiol jisai manė, kad jam ir Vakarų premjerams konferuoti su Rusijos vyriausybės vadu nėra prasmės, kol nepaaiškėjo, ar bus galima susitarti su rusais bet kokiu klausimu. Jokio susitarimo nepasiekus, santykiai tarp Rytų ir Vakarų dar labiau paaštrėtų.

Prezidentas sakė, kad tegu geriau susirenka užsienio reikalų ministeriai ir pabando išspręsti keletą opesniųjų problemų, dėl kurių eina ginčai su Sovietų Sąjunga; ir jei rusai pasirodys sukalbami, tada bus galima planuoti didesnio masto konferenciją.

Bet dabar p. Eisenhoweris sutinka, kad pirma būtų vyriausybių galvų konferencija, o paskui — užsienio reikalų ministerių. Tik jisai nori, kad pasikalbėjimai su premjeru Bulganinu neužimtų daug laiko ir apsiribotų vien bendrojo pobūdžio klausimais, o konkretūs sumanymai būtų palikti užsienio reikalų ministeriams.

Spėjama, kad prez. Eisenhoweris šitą nuolaidą padarė, Britanijos konservatorių prašomas. Mat, gegužės 26 d. bus Britanijos parlamento rinkimai ir naujajam premjerui Edenui svarbu, kad rinkimų kampanijoje jisai galėtų girtis, jog konservatorių valdžia prikalbino JAV administraciją siekti derybomis su Maskva baigti šaltąjį karą. Antraip, balsuotojų daugumą gali palenkti savo pusėn Darbo partija, kurios vadas Attlee pernai jau buvo Maskvoje ir kalbėjosi su Kremliaus "bosais".

Pavergtųjų Tautų Išlaisvinimas

Jei prez. Eisenhowerio sutikimas važiuoti į Keturių Didžiųjų konferenciją "kada nors šią vasarą" yra duotas su tikslu padėti Britanijos konservatoriams laimėti parlamento rinkimus, tai jos vertė bus menka. Bet valstybės sekretorius, tur būt, nori padėti ne tik britams.

Jisai pasakė vakarinių tautų atstovams, kurie dabar yra susirinkę Paryžiuje, kad Keturių Didžiųjų konferencijoje, nežiūrint kokios rūšies ji bebūtų šią vasarą, Jungtinės Valstybės iškels **pagrindinę laisvės problemą sovietų pavergtose šalyse.**

Šis klausimas, JAV akyse, esąs svarbiausias už visus — "Number One issue", kaip išsireiškė sekretorius Dulles.

JAV nusistatymą Keturių Didžiųjų konferencijos reikalu valstybės sekretorius išdėstė slaptame Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) 15 narių susirinkime. Nors diskusijos susirinkime buvo slaptos, bet valstybės sekretorius painformavo spaudą apie savo pasiūlymus.

Jungtinės Valstybės eis į Keturių Didžiųjų konferenciją su trimis pasiūlymais: suvienyti Vokietiją, grąžinti tautines ir žmogaus teises bolševikų pavergtose šalyse, įsteigti tarptautinę atominės energijos išvystymo kontrolę ir apsvarstyti bendrai nusiginklavimo klausimą.

Kalbėdamas apie pavergtąsias tautas, sekretorius Dulles pabrėžė 14 tautų atstovams, kad Vakarai negali ilgiau pakęsti dabartinės padėties, kurioje pasaulis yra suskaldytas ir visa eilė pagrobtų tautų velka vergijos jungą.

Jungtinės Valstybės, sakė p. Dulles, nesirengia dėl to eiti į karą, bet jos nesutiks, kad tarp Rytų ir Vakarų būtų sudaryta neutrali "saugumo zona", ir kels visą tų pagrobtų tautų laisvės klausimą.

Šitokį valstybės sekretoriaus nusistatymą galima tik pasveikinti! Jei jisai ir prez. Eisenhoweris šio nusistatymo tvirtai laikysis, tai pirmą kartą Sovietų Sąjunga atsidurs keblioje padėtyje.

Yes, *you, Your* voice can pierce the Iron Curtain. You can shout the Truth through Radio Free Europe to 70 million Communist-enslaved people behind the Iron Curtain! Truth keeps their hope and courage strong in their fight for liberty. Send your "Truth-Dollar" today to the Crusade for Freedom, c/o your local Postmaster, to help support Radio Free Europe.

APŽVALGA

NAUJAS STILIUS?

Numeryje 33 "Darbininkas" sako:

"Naujienos Nr. 102 ir 103 įrodinėja mažlietuvio argumentais, kad Vlikas turi būt paliktas Europoje".

Šita "bibliografinio" pobūdžio informacija duoda suprasti, kad Mažosios Lietuvos lietuvio nuomonė ir argumentai, išdėstyti jo straipsnyje, buvo ne jo paties, o "Naujienų". Ar tai reiškia, kad "Naujienos" jį pasamdė taip rašyti apie Vliką, kaip jisai rašė?

To mes nepraktikuojame.

Bet gal tai tik naujas "D." publicistikos stilius?

TUŠČIOS "BENDRO FRONTO" SVAJONĖS

Prūseikai sapnuojasi "bendras frontas". Jisai, girdi, jau susidarė arba beveik susidarė svarbiausiose Europos šalyse; Prancūzijos kantonų (administracinių apygardų) rinkimuose kai kur socialistai ir komunistai "sudarė bendrą frontą"; Vakarų Vokietijoj socialdemokratai kovoja prieš Adenauerį ir jų nuomonės Vokietijos apvienijimo klausimu "vienodos" su komunistų nuomonėmis; Britanijos Darbo partijoj dešinieji socialistai (Attlee) eina išvien su kairiuoju sparnu (Bevan), kuris "gana artimas komunistams".

Taigi, Aleliuja! (linksminkimės!) — bendras frontas jau gyvuoja!

Bet tai tuščias sapnas. Imsime tuos faktus vieną po kito.

Kantonų rinkimuose Prancūzijoje yra tokia tvarka, kad, nesurinkus nė vienam kandidatui pirmuose balsavimuose absoliučios daugumos, daroma po savaitės laiko perbalsavimas; tada partija, kurios kandidatui nėra progos laimėti, kartais pataria savo šalininkams balsuoti už kandidatą kitos partijos. Tokių atsitikimų buvo paminėtuose kantonų rinkimuose; ir keliose vietose komunistai davė patarimą balsuoti už socialistų kandidatus, ir tuo patim atsilygino vienur kitur socialistai.

Tai buvo *vietinių organizacijų* komitetų patvarkymai, į kuriuos socialistų partijos vadovybė nesikišo. Partijos vadovybės nusistatymas buvo: eiti į pirmuosius balsavimus visur, kur tik galima, savo kandidatų sąrašais, o perbalsavimuose dėtis su demokratinėmis partijomis. Bet ne visose apygardose šitoks pasirinkimas galėjo būt padarytas; vietiniai komitetai tenai orijentavosi, kaip geriausia išmanydami. Spręsti iš to apie "bendrą frontą" yra daugiau, negu juokinga.

Prancūzijos socialistai, kaip žinia, rėmė parlamente *vakarinės Vokietijos apsiginklavimo susitarimą* ir tuo būdu pasirodė esą griežtesni bolševizmo priešai, negu kai kurios vidurio partijos.

Tokią pat poziciją užėmė ir Britanijos Darbo partija. Nors "kairiasparnis" Bevanas prieš ją kovojo, bet pagaliau nusilenkė ir prižadėjo klausyti Attlee. Bevanas, tiesa, neretai išsišoka ir savo dogmatišku radikalizmu iššaukia nesusipratimų Britanijos darbininkų judėjime, bet jisai yra *komunistų priešas,* — ką pripažįsta ir aštriausieji jo kritikai. O apie jo dėjimąsi į "bendrą frontą" su komunistais iš viso negali būt kalbos. Britanijos parlamento rinkimuose komunistai gavo *mažiau negu dešimtą dalį vieno nuošimčio balsų.* Dėtis į "bendrą frontą" su nuliu (0) būtų per daug kvaila!

Grynas melas yra Prūseikos pasaka, kad Vokietijos apvienijimo klausimu vokiečių socialdemokratų ir komunistų nuomonės esančios "vienodos". Socialdemokratai stoja už Vokietijos suvienijimą *demokratiniu pagrindu,* leidžiant rytinės Vokietijos gyventojams *laisvu balsavimu* išsirinkti savo atstovus į visos Vokietijos parlamentą. O komunistai yra tam *priešingi.* Vokietija kaip tik dėl to ir yra suskaldyta, kad Rusijos diktatoriai ir jų samdiniai atsisako grąžinti laisvę rytinės Vokietijos žmonėms! Tai koks gi čia nuomonių "vienodumas" su socialdemokratais?

Vokiečių socialdemokratai, beje, daro klaidą, kovodami prieš vakarinės Vokietijos apginklavimą. Panašią klaidą darė Vokietijos socialdemokratų partija ir po pirmojo pasaulinio karo: dogmatiškai laikydamasi antimilitaristinio nusistatymo, ji nenorėjo dalyvauti ginkluotųjų krašto jėgų vadovavime ir leido paimti jas savo kontrolėn profesionaliems militaristams. To rezultatai yra žinomi.

Bet jei dabartiniai vokiečių socialdemokratų vadai ir klysta šituo klausimu (tuo kenkdami ir savo partijai), tai dar anaiptol nereiškia, kad jie dėsis į "bendrą frontą" su komunistais. Kas ką bekalbėtų apie vokiečius socialdemokratus, bet jie yra *stipriausi ir efektingiausi komunizmo priešai.* Jie gi, o ne kas kitas, išvijo komunistus iš darbininkų profesinių sąjungų vadovybės ir iš darbininkų komitetų įmonėse.

Ne; tie laikai, kada socialistai ėjo į "bendrus frontus" su komunistais, nebegrįš. Seniau daugelis dar tikėjo, kad Rusijos bolševikai atvirs į žmoniškumą. Bet nuo to laiko, kai jie susibičiuliavo su Hitleriu, padėdami jam užkurti antrojo pasaulinio karo gaisrą, ir paskui ėmė grobti svetimas žemes, vykdyti jose genocido politiką, o Rusijoje įsteigdami milžinišką vergų darbo sistemą, — iš jų "komunizmo" išgaravo paskutiniai idėjų likučiai. Bolševikinis komunizmas išsigimė į žiauriausią despotizmą. Darbo žmonėms jisai neša vergijos pančius.

Jokiam pažangiam judėjimui su juo nepakeliui, o ypatingai — demokratiniam socializmui.

To kruvinojo despotizmo tarnai — Prūseikos ir kiti — yra aršesni, negu buvusieji carizmo laikais žandarų talkininkai, nes caro "raudonsiūliai" vis dėlto nėra tiek nukankinę lietuvių, kiek Maskvos žvalgybininkai.

Studentų rinkimams pasibaigus

(Skaitytojo balsas)

Keliuose laikraščiuose teko matyti straipsnius, analizuojančius šiuometines nuomones ir nuotaikas, kiek jos syji su įvykusiais Lietuvių Studentų Sąjungos rinkimais. Minėtų straipsnių paskatintas, noriu keliomis mintimis paliesti tuos faktus ir išvedžiojimus, apie kuriuos tiek daug yra rašoma.

Prisimena 1954 metų pavasarį įvykę tokie patys rinkimai ir su triukšmu skelbtos rezoliucijos, mokinant studentiją etikos ir tiesumo. Bežiūrint į šių metų rinkimų eigą, galima konstatuoti, kad pamokymai ir liko tik pamokymais, o pernykščiai etikos mokytojai savo teorijas iškeitė į tai, ką pernai smerkė. Jie pasivadino jungtiniu, "negrupiniu sąrašu", ir puola kitus du sąrašus dėl dviejų priežasčių: 1. kad ateitininkų sąrašas nesivadino ir nesivadina savo vardu; 2. kad skautų sąrašas vadinasi savo vardu. Šiuo atveju logikos ieškoti nebandau.

Pavarčius spaudą, pasidaro aišku, kad daugiausia kliuvo Studentų Skautų sąrašui ir jo rėmėjams. Kyla klausimas, kodėl? Manyčiau, jog yra dvi priežastys: 1. skautai išėjo trečiuoju sąrašu, šiuo žingsniu nesijungdami su Santara; 2. jie išėjo savo vardu, ir tai tiesiai, nieku nesidangstydami, skelbėsi. Ar tai yra nusikaltimas? Manau, kad ne: Studentų Sąjungos įstatai neapibrėžia dviejų sąrašų; juo labiau, kad tų dviejų sąrašų monopolis būtų laikomas tik dešiniųjų ir kairiųjų. Taip pat laikau tik teisinga, jeigu žmonės ar grupės pasisako, kas jie yra.

Mano vardas, nors tiesiogiai neminimas, buvo padarytas priešrinkiminės propagandos kozeriu. Pavyzdžiui "Dirva" (Nr. 15, 1955.IV.14) rašo: "...antrojo sąrašo (irgi Vyties korporantų) statytojų 'grasinamas **asmeninėmis sankcijomis'**, (m. p.) savo kandidatūrą atsiėmiau iš skautų — santariečių sąrašo. Noriu priminti, kad yra toks dalykas, kaip lojalumas savo organizacijai, su kuriuo saisto savo noru duoti pasižadėjimai, įžodžiai ir tos organizacijos nario garbė. Taip pat noriu pasisakyti, kad jokių asmeninių sankcijų man niekas netaikė.

Kiek teko pačiam ir kiek yra žinoma iš kitų pasisakymų, studentų rinkimai yra ir buvo audringi ir pilni kartumo. Drįstu siūlyti kolegoms,-ėms kitus rinkimus atlikti tyliai, ramiai ir darniai — jei ne sugyvenimo dėliai, tai vien dėl to, kad dabartinė peštynių forma jau mums visiems yra įgrisusi.

Kęstutis Ječius

Rankų plojimas ir šis tas

Buvau viename susirinkime. Buvo patiekta susirinkimui organizacijos taisyklės ir vykdomųjų organų rinkimai.

Organizacijos taisyklėse pasakyta: šios organizacijos nariais negalės būti komunistų partijos nariai, ar simpatizuoją komunizmui. Prie šio sakinio vienas iš susirinkimo dalyvių pareiškė norą, kad būtų prijungta, jog šios organizacijos nariais taip pat negali būti fašistai ar simpatizuoją fašizmui; kad ateityje nekristų šiai organizacijai juoda dėmė, nes pramatoma, kad Amerikos vyriausybė fašizmo netoleruos, kaip ir komunizmo.

Po to kitas dalyvis su pasigardžiavimu pareiškė, kad mus, naujai atvykusius, būk tai "visus" vadina fašistais. Na, ir ką gi, keletas žmonių jam paplojo (matyti, fašizmo simpatikai). Vadinasi, gerai, kad mus vadina fašistais (o gal tokių ir esama?)

Tuojau man prisiminė netolima praeitis, iš pirmutinės bolševikų okupacijos laikų Lietuvoje, 1940 metais.

Šiaulių mieste, nuošaliai man teko stebėti vieną iš pirmųjų mitingų, kuriam vadovavo ir daugiausia dalyvavo svetimos tautybės žmonės, daugiausia paaugliai ir štai ką girdėjau. Išėjęs priekin, "kalbėtojas" rėkia:

— Smetona mus uždaręs kalėjime laikė — Klausytojai: — bravo, valio, ploja rankomis.

— Smetona mūsų kraują gėrė! — bravo, valio, — rankomis plojimas.

—Smetona daug mūsų brolių sušaudė! — Bravo, valio, net delnai plyšta nuo plojimo.

Vadinasi, gerai, kad laikė kalėjime, kad kraują gėrė ir šaudė! Juk rankų plojimu publika, kur, kada ir kokia ji bebūtų, išreiškia pasigėrėjimą, pasididžiavimą, pritarimą ir džiaugsmą.

Taip ir šitame čikagiečių susirinkime keletas asmenų rankų plojimu išreiškė pritarimą ar pasididžiavimą, kad kas tai "mus" vadina fašistais. Nežinau, kaip čia pasakyt, ar ir iš šitų dalyvių buvo toks nesąmoningas žestas, kaip ir aname mitinge.

Juokai juokais, bet yra tikras ir rimtas dalykas, kurį gal kai kas ir pamiršo. Juk eidami skryningus ir vykdami Amerikon, pildydami blankas ir anketas, turėjome pareikšti ir patvirtinti parašais Amerikos valdžios pareigūnams, kad nepriklausėme ir nepriklausome komunistų nei fašistų organizacijoms ir nesame jų simpatikai. Juk Amerika ir kitos demokratinės valstybės gyvybes aukojo ir kraują liejo prieš mėlynąjį fašizmą ir rudąjį nacionalsocializmą, kur tie du ratai sukosi ant vienos ašies. Taip pat prieš komunizmą kraujas liejasi dabar ir dar liesis. Nejaugi, mes, paragavę demokratinės laisvės, pasidarėme tokie, kokiais mus kas pavadina, arba užmiršome duotus pareiškimus, arba kai kas, vėl nori būti tuo, kuo gal ištikrųjų buvo?

Gaila.

Leonas Mockevičius

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Prezidentas Eisenhoweris diskutavo pasiūlytąją "keturių didžiųjų" konferenciją su respublikonų partijos kongreso vadais eilinėje įstatymų leidybos konferencijoje. Senato respublikonų vadas Wm. Knowland (kairėje) ir kongreso mažumos vadas J. Martin pareiškė Baltųjų Rūmų laikraštininkams, kad prezidentas pranešė apie tarptautinę padėtį.

LIETUVIAI VORKUTOS PRAGARE

(Tęsinys)

Į klausimą, kokios yra Sovietų gyventojų nuotaikos ir pažiūra į visus pasikeitimus, Noble atsakęs, kad jis esąs visu 100% įsitikinęs, jog dar šiais metais lauktina žymių ir nepaprastų permainų sovietinės valstybės viduje. Žmonės nebuvę laimingi prie Stalino, Malenkovas kiek pagerino padėtį, bet jis liko nustumtas, ir dabar Chruščiovo dėl jo naujų patvarkymų pradedama žmonių bijoti daugiau už Staliną. Tuo būdu žmonėse jau Malenkovas minimas visiškai maloniai. Atseit, buvo bloga, pagerėjo — ir dabar vėl prastai. Noble pranašauja, kad kito kivirčo telauktina tarp Chruščiovo (partijos) ir marš. Žukovo (armijos), Bulganino vaidmuo čia kur kas menkesnis. Pagal Noble patyrimus išeitų, kad tuoj po karo laikytas tautos didvyriu Žukovas yra garsiai kalbėjęs, jog norint Sovietams geresnės gerovės teks atsisakyti kolchozinės sistemos. Už tokius žodžius vieno pobūvio metu į jį ir buvęs fanatiškos komunistės, Kaganovičiaus puseserės, paleistas šūvis. Kaip tik nuo tada Žukovas ilgesniam laikui ir buvo dingęs iš horizonto. Kiek vėliau panašiai apie žemės ūkį buvo pareiškęs ir Beriją — tuomet ir su juom buvo greit susitvarkyta. Esą, apie tai plačiai kalba ir žino visi rusai. Gi Chruščiovas kaip tik norįs viską grąžinti atgal ar net suimti griežčiau, nei buvę prie Stalino. Žukovas ir Chruščiovas yra priešai, lieka tik klausimas, kas laimės? Noble sako, kad jei Chruščiovas norės nusikratyti Žukovu ir tas laiku neapsižiūrės, gali laimėti partija, bet visais kitais atvejais lauktina tik armijos laimėjimo ir Žukovo iškėlimo. Ne be to, kad (iliustracijai tai Noble primena) Žukovas visą laiką prie savo munduro nešioja kitados iš prezidento Eisenhowerio gautąjį ordiną. Visa kariuomenė tebėra lojali tik Žukovui, bet ne Bulganinui ar Chruščiovui, ir jei pastarasis ką sumanys, turės būti itin atsargus ir veikti labai klastingai. Gi dabar Žukovas turėjo būti įsileistas į kabinėtą, nes, priešingu atvejų, Chruščiovas neturėtų nė mažiausio ruso pasitikėjimo.

Tokie būtų suglausti įspūdžiai ir patyrimai asmens, 9½ metų iškalėjusio sovietinėje vergijoje ir patyrusio, koks gyvenimas gali būti ten, kur 23 mil. uniformuotų vyrų (8 mil. MVD ir 15 mil. kariuomenės) krašto likimą ir ateitį laiko savo rankose. Gi grynai apie save John H. Noble lietuviams skaitytojams norėtų trumpai papasakoti: pirmą kartą suimtas jis buvo Vokietijoje Drezdeno mieste kaip amerikiečių agentas ir išlaikytas be jokio tardymo ar kaltinimo įteikimo ištisus 14 mėn. Kiek vėliau buvo išsiųstas į garsiąją Buchenvaldo stovyklą, kurioje tiek daug aukų buvo sugrįsta dar hitleriniais laikais. Ten bebūdamas, jis gavo darbo raštinėje, ir per jo rankas perėjo 21.000 suimtų vokiečių kartoteka. Tuo būdu jis smulkiai susipažino—kas tokie tie suimtieji buvo, kokiu būdu ten pateko, už ką, kokie paruošti jiems kaltinimai ir t. t. Buchenvalde jis kentėjo terorą kartu su kitais. Kartą nė vienas iš kalinių negavo jokio maisto per 12 dienų laikotarpį, ir niekas negalėjo pasakyti, kodėl. Šiaip dienos duonos norma tesiekusi vos 1.7 uncijos. Jo tėvas, kuris kalėjo kartu, buvo paleistas dar 1948 m. gi sūnus buvo sulaikytas, nes per daug žinojo iš kartotekų ir buvo tučtuojau iš ryt. Vokietijos išsiųstas Sibiran, Vorkuton. Jo ateities planai? Šiuo metu labai užsiėmęs rašymu, medžiagos paruošimu. Spaudai pateikė — ir šiuo metu visa eilė krašto laikraščių spausdina jo 10 dėlių straipsnių seriją apie išgyvenimus Vorkutoje. Čia jis nemini lietuvių, o pateika daugiau konkrečių žinių apie rusus, jų pavardes, užimamas vietas, pareigas. Baigia ruošti ir visiškai atskirą leidinį — knygą, kurioje jo patyrimai bus perteikti daugiau beletristine forma; be to, turės ir televizijos programų seriją, kuri bus rodoma visose Jungtinėse A. Valstybėse. Dabar daugiausia laiko praleidžia važinėdamas su paskaitomis, skaitydamas įvairioms suinteresuotoms grupėms. Visa tai baigęs, mano kartu su tėvu iš naujo atgauti ir atsteigti savo fabrikinę gamybą Voketijoje, o gal ir šiame krašte. Atrodo, jog rusai gal ir sutiks sumokėti kokią kompensaciją už Drezdene nusavintus Noble turėtuosius optikos gaminių fabrikus, bet tikrai neaišku.

(Al. Gimantas)

(Pabaiga)

A. K. JOTEIKIS

St. Lozoraičio pretenzijų dokumentai ir jo rėmėjų argumentai

St. Lozoraičio ginčas ir nesutarimai su Vliku tęsiasi jau 9-ti metai. Lozoraitis ir kai kurie jo šalininkai tvirtina, kad tik jam vienam priklauso Lietuvos suverenumo atstovavimas tremtyje, — reiškia, prezidento funkcijos; Vlikas ir visa demokratinė visuomenė jam tokių teisių nepripažįsta. Kuomi tatai remia Lozoraitis savo pretenzijas į prezidentus?

Iki šiol girdėjome apie du dokumentus: a) vadinamus Kybartų Aktus, kuriais esą prezidentas Antanas Smetona paskyrė St. Lozoraitį ministeriu pirmininku, 1940 m. birželio 15 d. būdamas Kybartuose, bėgdamas iš Lietuvos; ir b) buv. užs. reik. ministerio J. Urbšio telegrama 1940 m. birželio 2 d., kurioje p. Urbšys paskyrė Lozoraitį vadinamu diplomatijos šefu. Iš tų dokumentų Lozoraitis ir kai kurie jo šalininkai išveda jam teises į prezidentus tremtyje.

Pasirėmęs vadinamais Kybartų Aktais, p. Lozoraitis 1945 m. rugsėjo 19 d. prisistatė JAV prezidentui Trumanui, kaipo Lietuvos ministeris pirmininkas ir kartu einąs Lietuvos prezidento pareigas tremtyje (žiūr. "Į Laisvę" Nr. 4/1954 — Dokumentai). Prezidentas Trumanas į tai Lozoraičiui nieko neatsakė, — savaime, nei ministeriu pirmininku, nei prezidentu jo nepripažino ir todėl JAV vyriausybė jį tokiu nepaskelbė.

Kybartų Aktų fikcija

Maždaug po metų, Lozoraitis, jau pats atsisakęs nuo Kybartų Aktų (pasirodė — tie aktai yra fikcija), 1946 m. liepos 25 d. praneša Vliko pirmininkui, kad jis Urbšio telegrama (1940 m. birželio 2 d.) yra paskirtas diplomatijos šefu (šešis metus tylėjęs ir laikęs tą Urbšio telegramą slaptai). Nei 1940 m. rugsėjo gale Lietuvos Pasiuntinių Konferencijoje Romoje, kurioje buvo sudarytas Lietuvos Tautinis Komitetas iš pirmininko E. Galvanausko ir narių — Šaulio, Balučio, Lozoraičio ir Škirpos, nei Lozoraičiui įeinant Užsienio Reikalų Valdytoju į Galvanausko Vykdomąją Tarybą, sudarytą 1946 m. (žiūr. "Į Laisvę" 2 Nr. 1946 m.), nei kitomis progomis Lozoraitis nei apie Urbšio telegramą, nei apie savo šefystę nieko neužsiminė. Faktinuoju diplomatų šefu buvo Romoje išrinktas E. Galvanauskas, kaipo Tautinio Komiteto Pirmininkas, o Lozoraitis įėjo nariu į tą Komitetą ir apie savo šefystę tylėjo... Tik nuo 1946 m. liepos 25 d. prasideda Lozoraičio ginčas su Vliku ir su demokratinėmis grupėmis dėl jojo pretenzijų į prezidentus išeinant iš Urbšio telegramos, visai jau neminint Kybartų Aktų...

Urbšio telegramos neaiškumai

Nekalbant kol kas iš esmės dėl to garsaus dokumento (telegramos), suderinkime pirmiausia Lozoraičio šalininkų paskelbtus Urbšio telegramos tekstus ir juos įvertinkime:

a) Paskutinis Krašto Apsaugos Ministeris Gen. K. Musteikis (žiūr. "Dirva", 1955 m. vasario 17 d. — Kaip buvo paskirtas Lietuvos diplomatijos šefas — ir "Naujienos", 1955 m. vasario 14 d. — Lietuvos diplomatijos šefo reikalu) aprašinėja šefo paskyrimo aplinkybes ir paduoda Urbšio telegramos turinį, būtent: "Jei mus čia ištiktų katastrofa, tai užsieniuose likusios mūsų diplomatijos šefu *skaitykite* Lozoraitį, pirmuoju pavaduotoju Klimą, antruoju Šaulį Stop Gauna Berlin, Roma, Paris, London, Washington, Stockholm (pas.) Urbšys".

b) 1952 m. balandžio 10 d. Dr. M. Anysas, gindamas šefo poziciją "Dirvoje", rašo, kad Urbšio telegrama buvo perduota pasiuntinybėms *Romoje, Stockholme, Berlyne ir Buenos Aires* (nesutampa su buv. ministerio K. Musteikio paduodamu tekstu). Gal dėl to nesutampa Anyso su Musteikiu tekstai, kad minimos Anyso pasiuntinybės buvo tuojau uždarytos ir jų bylos atiteko Sovietams ir jų negalima patikrinti?!..

c) P. Kazys Škirpa (buvęs Pasiuntinys Berlyne), taip pat gindamas šefo reikalą ("Draugas", 1952 m. spalio 6 d. — Diplomatijos šefo klausimu) apie Urbšio telegramą rašo, kad telegrama turėjo įžangą ir ji buvusi maždaug tokia: "Esam giliai susirūpinę, ar už Maskvos priekaištavimų nėra kas svarbesnio ir gal net labai pavojingo Lietuvai. Jei įvyktų kokia nors katastrofa ir dėl to ryšiai tarp Užsienių Reikalų Ministerijos Centro ir Pasiuntinybių laikinai nutrūktų, tai *laikykit*... Stasį Lozoraitį ir t.t.". P. Škirpa šitai įžangai duoda didelės reikšmės!..

d) Žurnale "Į Laisvę" (šefystės priešininko) — 1954 m. liepos 7 d. Nr. 3/40 paduodamas Vliko tekstas, nežinia iš kur gautas, kur sakoma: "Jei mus čia ištiktų katastrofa, *laikykit* Stasį Lozoraitį likusios užsienyje diplomatijos šefu, Jurgį Šaulį ir Petrą Klimą jo pavaduotojais".

Tikras telegramos tekstas nežinomas

Matome, kad čia cituotieji tekstai nesutampa. Jei cituotume dar daugiau pasirodžiusių tekstų — būtų tas pats. Tenka padaryti iš to išvadą, kad iš jų gal nei vienas nėra autentiškas, gal nėra autentiškas nei paskutinis — Musteikio tekstas, ir nėra autentiškos to teksto atsiradimo aplinkybės. Tegalima pasakyti viena, ir tai visai pozitingai, — atrodo, kad visi autoriai (Lozoraičio šalininkai) rašė iš galvos, iš atsiminimų, bet ne iš dokumento, ir palankiau Lozoraičiui, nes nei vienas iš jų tos telegramos nei jos autentiško nuorašo neturi ir tenka abejoti ar visi jie ją yra matę... Tikriausiai jos nematė p. Musteikis — jis tik girdėjo prezidento posakį — "tai neatidėliojant ir praneškite kam reikia", kai prezidentas sutarė su Urbšiu skirti diplomatijos šefą. (Žiūr. "Dirva", 1955 m. sausio 17 d.) Tuomi baigiasi Musteikio žinios apie telegramos atsiradimą. Josios turinys nebuvo nei aptartas su ponu Musteikiu, nei jam parodytas!

Jeigu Lozoraitis turėjo Urbšio telegramą, datuotą 1940 m. birželio 2 d., anot p. Musteikio, duotą Prezidento įsakymu, skiriant jį diplomatijos šefu, tai kam reikėjo 1940 m. birželio 15 d. prezidentui Kybartuose (po 13 dienų nuo telegramos pasiuntimo), sudarinėti aktus, skiriant jį ministeriu pirmininku, — nes, anot Lozoraičio ir jo šalininkų, jis jau turėjo šefo titulą su teise atstovauti suverenumui ir būti prezidentu tremtyje, pagal minėtą telegramą?!.. Atvirkščiai — jei turėjo Kybartų aktus, tai nereikėjo telegramos, nes Lozoraičio šalininkų nuomone, abudu dokumentai — aktai ir telegrama — duoda jam prezidento teises... Vargu galima surasti didesnę politišką nesąmonę, kai 13 dienų laikotarpyje (nuo 2 iki 15 birželio) Smetona sudaro du dokumentus, kuriais abiem suteikia Lozoraičiui teisę į prezidentus?!..

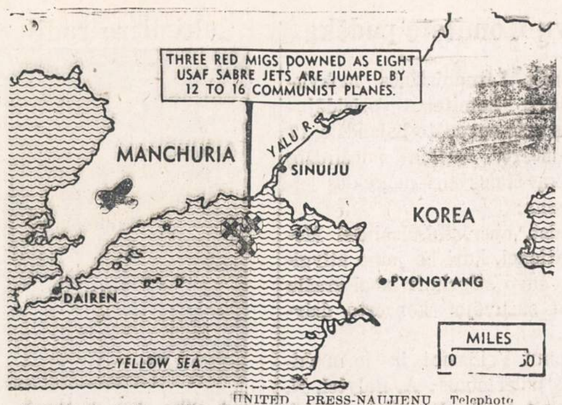

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Žemėlapis rodo sritis, kur, JAV oro laivyno teigimu, 8 Sabre sprausminiai lėktuvai, kurie buvo išskridę sargybon virš tarptautinių vandenų prie šiaurės Korėjos krantų, buvo užpulti 12-16 komunistinių MIG lėktuvų, 50 mylių į pietvakarius nuo Sinuijų, Yala upės srityje. Atsakydami į užpuolimą, amerikiečiai nušovė du MIG ir trečią sužaloję.

O vis tik šios nesąmonės pagrindu Lozoraitis prisistatė Trumanui pagal K. Aktus kaipo Lietuvos prezidentas — vėliau jų pats atsisako ir po metų iškelia Urbšio telegramą ir, ja remdamasis, pareiškia savo pretenzijas į prezidentus. Tas viskas neabejotinai rodo, mažiausia, nerimtumą, politiškos nuovokos neturėjimą, nesiorientavimą, nesubrendimą ir pagaliau didžiausią nesąmonę... Visai logiškai užtat buvęs advokatas J. Meškauskas "Drauge", 1955.III.21 d. straipsnyje "Netikslumai ir prieštaravimai" sako, kad ne tik Kybartų aktai yra "melas nuo pradžios iki galo", bet taip pat nėra buvusios nei tokios Urbšio telegramos, kurios buvimą įrodinėja iš atsiminimų Musteikis, Škirpa, Anysas ir kiti jo šalininkai. Todėl, kad įsileisti šviesos į tą reikalą, atrodo, neatidėliojant reikalinga matyti tuos dokumentus, paskelbtus autentiška forma.

Nepagrįsti Dr. Krivicko išvedžiojimai

Dr. Domas Krivickas, buvęs Lietuvos tarptautinės teisės profesorius, kaip praneša "Vienybė" 7 Nr. š.m. vasario 7 d., New Yorke, Baltic Freedom House, Rezistencijos Santarvės suruoštoje tarptautinio atstovavimo klausimu paskaitoje įrodinėjo, kad Urbšys turėjo teisę sukurti diplomatijos šefo instituciją ir, kad vien tik diplomatinė tarnyba turi teisę "atstovauti Lietuvos Valstybei prieš kitų Valstybių Vyriausybes" ("Naujienos", 1955 m. vasario 26 d.). Toliau "Naujienos" prašo Dr. Krivicką paskelbti savo tvirtinimų argumentus visuomenei.

Kol neturime progos skaityti p. Dr. Krivicko išvedžiojimų šefystės reikalu, mes galime pasisakyti tuo klausimu tik iš esmės, nedetalizuojant, kol nepaskelbtas dr. Krivicko rašinys. Pagaliau, visą reikalą nulemia esminiai dalykai, o ne detalės.

Iš Dr. Krivicko paskaitos pranešimo matome, kad p. Krivickas įrodinėjo, jog Urbšys turėjo teisę sukurti diplomatijos šefo instituciją ir Lozoraitį paskirti diplomatijos šefu minima birželio 2 d. telegrama, ir toks Urbšio veiksmas, pagal tarptautinės teisės papročius ir praktiką, buvęs teisėtas... (Abejojame ar p. Krivickas turi autentišką tos telegramos tekstą).

Kokios pareigos jam pavestos?

Prileiskime, kad kokia nors Urbšio telegrama yra buvusi, (nors jos tikras turinys nežinomas), kuria Urbšys yra pavedęs Lozoraičiui būti šefu. Jis (Urbšys) lygiai tokia pat teise galėjo pavesti net žodžiu būti Lozoraičiui diplomatijos šefu (emergency) nelaukto įvykio (bėdos) metu. Bet čia neturime užmiršti štai kokių pagrindinių dalykų:

a) Kokioms pareigoms Urbšys paskyrė Lozoraitį, pavadindamas jį "diplomatijos šefu"?

b) Ar jį — Lozoraitį — tokiose funkcijose pripažino užsienio valstybės?

c) Ar jis — Lozoraitis — tas funkcijas išpildė?

Dėl klausimo punkte "a" galima tikėti, kad Urbšys pavedė Lozoraičiui rūpintis Lietuvos reikalais, derinant pasiuntinių darbus, užsienyje, nes jam, gyvenančiam Romoje, nekariaujančiame krašte, lengviau susisiekti su kitais pasiuntiniais.

Dėl klausimo punkte "b" — pripažinimo — pabrėžiame, kad, nors ministeris p. Žadeikis savo laiške p. Lozoraičiui 1951.XI.14 d. rašo, kad "šefo rolė yra jau vienuolikos metų senumo... ir yra pripažinta ne vien Lietuvos diplomatų ir konsuliarinių įstaigų, bet ir šio Krašto (JAV) augštosios Valstybės Įstaigos, kuri supranta šefo titulo atsiradimą kaip naturalų įrankį kovoje dėl atgavimo išplėštos valstybės nepriklausomybės"... (žiūr. "Į Laisvę", 1955 m. vasario mėn. Nr. 5), bet niekur nei JAV State Departamentas, nei kuri nors kita valstybė Lozoraičio "šefu" nėra įvesdinusios ir jo tokiu paskelbusios. Nenorėtume manyti, kad p. Žadeikis nežinotų, kad svetimųjų valstybių agentų (pasiuntinių bei ambasadorių) pripažinimas bei jų priėmimas atliekamas pagal JAV (ir visur kitur) griežtai nustatytą procedūrą (žiūr. Foreign Service Regulations of the United States). Lozoraitis nei JAV, nei kur nors kitur nebuvo įvesdintas, kaip diplomatijos agentas (šefas), o be to įvesdinimo jis visai negalėjo nei pradėti eiti diplomatijos šefo pareigų. (Neliečiame čia klausimo, kodėl p. Žadeikis klaidina visuomenę, kai jis išeinant iš savo pareigų neprivalėtų to daryti!).

Dėl punkto "c" pabrėžiame, kad Lozoraitis kaip tik 1940-1946 metų laikotarpyje "emergency" — nelauktų įvykių (bėdos) metu tų pareigų ne tik nėjo, bet apie tas pareigas niekam net neužsiminė, o priešingai — įėjo į institucijas (Tautinį Komitetą, Galvanausko Tarybą), kurioms priklausė "šefo" pretenduojamos funkcijos... (Pabaiga rytoj)

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį
COMPLETE AUTO SERVICE
4542-44 SO. WESTERN AVENUE Tel.: CLiffside 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityręs mechanikas turįs moderniausius įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo taip pat sureguliuoja motorą, kad tau piau naudotų benziną ir alyvą. Jis šioje srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - $53,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

NOW AT SOLTIS FURNITURE
the automatic "does everything"
NECCHI

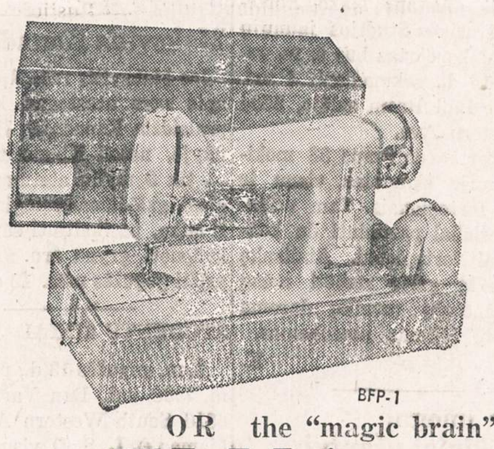

BFP-1

OR the "magic brain"
ELNA
portable

From first seam to final trim the AUTOMATIC NECCHI and ELNA do every stitch of the work . . . Sew straight and zigzag, forward and reverse, overcast seams, blindstitch hems, hemstitch, mend and darn, sew on buttons, make buttonholes, applique, monogram, and make dozens of beautiful embroidery stitches,

ALL WITHOUT ATTACHMENTS!
For FREE demonstration call or visit

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE
2647 West 51st Street HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Aren't you forgetting something?

LET'S SEE:

A baby bath to splash in, a bassinet to howl in, bottles to break, buggy to sleep in, clothing to grow out of, toys to ignore. It gets to be a long list. But a baby needs many, many things. And one of them—strangely enough—is money.

In fact, can you think of anyone who needs a little financial security more than a helpless baby does?

Money saved now will protect him against future emergencies, buy him fine medical care, help pay, someday, for a good college education.

And the best way to give a baby financial security is through U. S. Series E Savings Bonds. Because Savings Bonds are money in its safest form: money that's a little harder to spend than cash, money that can't be lost or destroyed, money that's constantly earning interest.

To the love and comfort you're giving your baby, why not start now to add the solid, reliable protection of Savings Bonds—one of the world's surest, finest investments. Sign for the easy automatic Payroll Savings Plan where you work. Or if self-employed, invest regularly in Bonds at your bank.

A special message to aunts, uncles, cousins, grandmothers, grandfathers, godmothers, godfathers, friends: buy that child helpful, welcome Savings Bonds—for birthdays, Christmases, graduations.

SAFE AS AMERICA — U.S. SAVINGS BONDS

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

VISI KVIEČIAMI Į DIDĮJĮ
CLUB JOANA GRAND OPENING
1500 So. 49th Ave. Cicero, Ill. OLympic 2-6232
Kuris įvyks penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį, gegužės mėnesio 13, 14, 15 dienomis
Šokiams gros garsi Cicero Kapela. Premijos — loterijos keliu.
Kviečia JOANA ir ZIGMAS ŠEFLERIAI, savininkai.

TRADE-IN TIME

at

ILLINOIS FURNITURE

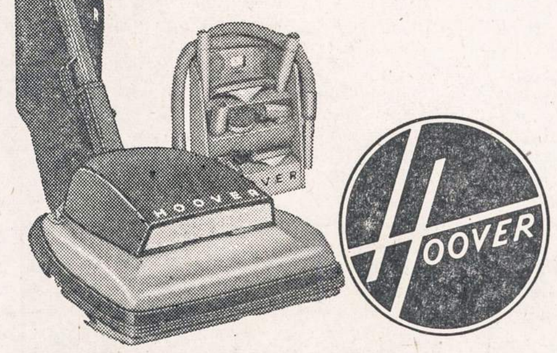

KING-SIZE TRADE IN ON YOUR OLD CLEANER

New trade-in offer makes the Hoover De luxe as easy to own as to use! Big blue, beautiful new Hoover stands up to you . . . rolls on its own wheels . . . all you do is steer it. Genuine Triple-Action Hoover—it beats, as it sweeps, as it cleans. A complete, even more convenient Hoover. And no bag to empty—ever! Come in for a free demonstration—or phone and we'll send one to your home.

ILLINOIS FURNITURE AND RADIO CO.

1570 N. Milwaukee Ave. HUmboldt 9-1600

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau.. Mes mokam aukštus dividendus.

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3%

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 3-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Lietuvybės Išlaikymo Tarnybos Paaiškinimas

Š. m. sausio 1 d. Eltos biuletenio Nr. 1 įdėtame *LIT Valdytojo pranešime VLIKui PLA reikalu* buvo pasakyta, kad "sią įstaigą turėtų ateityje perimti mūsų institucijos JAV, nes šios įstaigos patarnavimais galės naudotis tik š. Amerikos gyventojai". Šis pareiškimas sukėlė kai kur klaidingų interpretacijų. Šiuo pranešama, kad LIT Valdytojas savo pranešime turėjo galvoje tik šio meto emigracijos sąlygas, kuriose PLA medžiaga parankiausiai gali pasinaudoti šiaurės Amerikoje gyvenantieji. Tai tačiau nedegraduoja Pasaulio Lietuvių Archyvo į lokalinę įstaigą, nes ji, kaip ir jos pavadinimas rodo, renka apie viso pasaulio lietuvius archyvinę medžiagą, kuri ateityje bus Nepriklausomos Lietuvos valstybės dispozicijoje. Šia proga visi tautiečiai dar sykį prašomi visą turimą archyvui tinkamą medžiagą siųsti PLA direktoriui V. Liulevičiui, 2601 West Marquette Road, Chicago 29, Illinois.

PAGERBTAS BUVĘS ADVOKATŲ SĄJUNGOS PIRMININKAS ADVOKATAS SHALLNA

Cambridge Advokatų Sąjungos metiniam bankete, Commander viešbutyje, Cambridge, Mass., aukščiausiojo teismo teisėjas Counihan, Sąjungos vardu įteikė buvusiems gyviems pirmininkams po "engraved" elektrinį laikrodį. Tarpe pagerbtųjų buvo ir adv. A. O. Shallna, Lietuvos Garbės Konsulas, kuris buvo Sąjungos pirmininku 1937 metais.

JAUNŲJŲ PIANISTŲ KONCERTAS

Muziko Antano Nako Fortepiono Muzikos Studijos jaunųjų pianistų koncertas bus š. m. gegužės 15 d., sekmadienį, 4 val. popiet Ball Room salėje, 3504 S. Western Ave.

Koncerte dalyvaus 38 mokiniai, kurie skambins, vienu ir dviem fortepionais. Tam reikalui specialiai parūpinti du koncertiniai fortepionai. Atsilankę į koncertą galės stebėti mūsų priaugančiųjų muzikų daromą pažangą. Įėjimas nemokamas.

K.

Pana nuoga, marškiniai užantyj

Ne vieno skaitytojo vaizduotėje, paskaičius tokią antgalvę, gal būt susikūrė kokio kriminalo, įvykusio tamsiame skersgatvyje, vaizdas. Nieko panašaus. Tai yra viena iš lietuviškų grynųjų mįslių. Pasak mįslių tyrinėtoją Kleofą Jurgelionį: "Grynųjų mįslių menamasai dalykas dažnai pasakoma išveiksmiu (ar veiksmą definuojančiu, budinančiu) daiktavardžiu; arba kada mįslės apysaka tą kokiu kitokiu būdu nusako, dalykui suteikiamas vardas, paprastai, mažai ką tepasakąs: vokietukas, ponaičiukas, panelė, kalelė, bobelė, senelis ir pan., arba stačiai daiktelis". Šiuo atvėju mūsų viršuje pacituota mįslė reiškia ne ką kitą, kaip... žvakę.

Grynosios mįslės aprašo kokį nors veiksmą, ar padėjimą, bet nepasako, kas tą veikia ar yra tokiame padėjime; duoda dalyko definiciją, bet nutyli dalyko vardą; jis reikia atspėti.

MĮSLIŲ KNYGOJE poetas Kleofas Jurgelionis patiekia daugiau negu 1.000 lietuviškų mįslių, jo per ilgą laiką surinktų iš daugybės įvairiausių šaltinių, su mįslių metrika ir paaiškinimais. Tai stambiausia, o gal ir vienintėlė tokios rūšies knyga. 162 puslapiai ir kainuoja tiktai $1.00. Galima gauti Naujienų administracijoje.

Tėvų Komiteto padėka

Aukšt. Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas prisidėjusiems prie suruošto balandžio 17 d. koncerto, reiškia nuoširdžią padėką šiems tos mokyklos bičiuliams:

Valst. oper. sol. Izabelei Motekaitienei, kuri be jokio atlyginimo savo stipriu ir labai gražiu balsu sužavėjo koncerto dalyvius.

Ponui Velbasiui ir jo mokinėms balerinoms: A. Balytei, N. Šapalaitei, B. Barodickaitei, I. Vitauskaitei ir R. Graužinytei, kurios taip pat be atlyginimo savo grakščiais ir meniškais šokiais užpildė gan svarbią programos dalį.

Už piniginę auką: M. J. Laurinaičiui $10, S. Petokui $5, P. Spetylai $5, S. Budraičiui $2, J. Jurskiui $2, A. Juodkai $1, Janickui $1 ir Nežinomam $1.

Mokinių mamytėms, dirbusioms prie užkandžių bufeto: M. Dičpinigaitienei, Briedienei, Duoblienei, Jasenienei. Katilienei, Prišmantienei, M. Noreikienei, Rimienei, Tamulevičienei ir A. Žickienei.

Mokinių tėvams, dirbusiems prie baro ir kasos: J. Žičkui, Žumbakiui, V. Velžai, B. Prelgauskui, V. Novikui, Stulpinui, Sprindžiui, Pleniui, Repšiui, Jacinevičiui, A. Virbickui, Gasiūnui, Narbutui ir Jasėnui.

Ypatinga padeka tenka p. Adomui Vaitkevičiui (Atlas Fuel Co. Sales Manager) už iš anksto išplatinimą 100 bilietų.

Taip pat visoms mamytėms, aukojusioms maistą.

Nuoširdžią padėką reiškiame gerb. redakcijoms už nemokamai patalpintus, koncertą liečiančius, skelbimus.

Lietuviškų radio valandėlių vedėjams: "Draugo", "Margučio" ir ypatingą padėką Sofijai Barcus už rezervavimą nemokamai kalbėti komiteto nariui koncerto reikalu net 4 minutes.

Dar kartą ačiū visiems mokyklos bičiuliams.

Aukšt. Lituan. Mokyklos Tėvų Komitetas

Maksvitis Kanadoje

Joe Maksvitis rašo Naujienoms apie savo atostogas, kurias jis praleidžia Kanadoje. Jis gyvena ūkyje, netoli Niagaros krioklio — tik 3 mylių atstumu. Džiaugiasi, galėdamas smagiai praleisti laiką, pasikaitinti saulėje, pakvėpuoti grynu oru. Žada sugrįžti gegužės mėn. 12 d. **M.**

STUDENTŲ ŽINIAI

Š. m. gegužės 13 d., penktadienį, 7:30 val., Don Varno Poste, 6816 South Western Ave., šaukiamas Č. L. S. D. visuotinis susirinkimas.

Dienotvarkėje: valdybos pranešimas ir filmas.

Po susirinkimo pasilinksminimas. Visas studijuojantis jaunimas kviečiamas dalyvauti.

Č. L. S. D. Valdyba

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

Šaltimiero radijas

Klausykite Povilo šaltimiero radiją šį vakarą WGES — 1390 kil. Pradžia 8:00 val. vak. Visada gyvi ir puikūs transliavimai, be rekordų.

Viena knyga — vienas doleris!

Vasarą skaitykite Londone išleistas Nidos knygas. Štai jos:

1. Br. Daubaro "Duonos Beieškant" — 124 psl. knyga, kurioje atpasakoti vienos vokietaitės pergyventi įspūdžiai dabartinėje bolševikų pavergtoje Lietuvoje.
2. Vyt. Alanto "Svetimos Pagairės" — 256 psl. knyga. Novelės, apsakymai ir feljetonai.
3. M. Vaitkaus "Tvanas" — 206 psl. knyga. Senovinių amžių apysaka.
4. A. Barono "Antrasis Krantas" — 134 psl. knyga. Novelės.
5. B. Daubaro "Uždangai Nusileidus" — 120 psl. knyga. Apysaka.

Visos šios ir kitos išleisimos "Nidos" knygos užsisakomos adresu:

J. JANULAITIS
4510 So. Hermitage Ave.
Chicago 9, Ill.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Chicagos Našlių ir Našliukių Draugiškas Klubas šaukia savo narių susirinkimą gegužės 13 d., penktadienį, Vengeliausko svetainėje, 4500 S. Talman Ave. Nariai prašomi susirinkime dalyvauti, nes bus svarstomi svarbūs reikalai. **—Valdyba.**

A + A

JOSEPH KIAUD

Mirė 1955 m. gegužės mėn. 11 d., 5:35 val. ryte, sulaukęs pusės amžiaus. Gimes Lietuvoj.

Paliko nuliūdę: duktė Betty Novick, žentas William, anūkas Billy ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai ir SLA 251 kuopai.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 6845 So. Western Avenue.

Šeštadienį, gegužės mėn. 14 dieną, 8:30 val. ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Švč. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Joseph Kiaud giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Duktė, Žentas, Anūkas ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: REpublic 7-8600.

MARTHA PETROŠAITĖ
4535 So. Honore Street

Mirė 1955 metų gegužės mėn. 9 dieną, 3:30 valandą po pietų, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Sartininkų parapijoje, Skiražemės kaime.

Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę: artimi draugai ir pažistamieji.

Laidotuvėmis rūpinasi Petronelė Birbilaitė.

Priklausė: Moterų sąjungos 21 kuopai, buvo amžina narė sekančioms draugijoms: Šv. Kazimiero Akademijos Seserų Rėmėjų; Švento Pranciškaus Seserų Vienuolyno Rėmėjų; Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios Vienuolyno Rėmėjų; Tėvų Pranciškonų Rėmėjų ir Tėvų Jezuitų Rėmėjų.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 S. Hermitage Avenue.

Šeštadienį, gegužės mėn. 14 dieną, 8:30 valandą ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Martha Petrošaitės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

ARTIMI DRAUGAI IR PAŽĮSTAMI.

Laidotuvių direkt. John F. Eudeikis. Tel.: YArds 7-1741.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS

Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.

3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams

GĖLININKAS

4180 ARCHER AVENUE

Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės

ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

GĖLĖS VISOMS PROGOMS

2443 W. 63 ST.

Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Steponas C. Lackawicz

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

1410 South 50th Avenue

CICERO, ILLINOIS

TELEFONAI:

GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481

★

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.

★

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Į Sibirą tebesiunčia "savanorius" jau ir su šeimomis. Š. m. "Tiesos" N. 46 (1955) paskelbta, kad vien per sausio mėn. ir pusę vasario į Novosibirsko sritį "persikėlė" daugiau kaip 400 žmonių, o laukiama atvykstant naujų 1,300 šeimų. Novosibirskas yra Sibiro plotuose tarp Tomsko ir Barnaulo. Jau pirmosios sovietų okupacijos metais ten buvo ištremta tūkstančiai lietuvių. Dabar pradėta nauja akcija ten ir kitur perkeldinti tūkstančius šeimų. Š. m. kovo 6 d. "Tiesoj" buvo paskelbtas pranešimas iš Klaipėdos, kad Klaipėdos "komjaunimo miesto komitetas gavo šimtus pareiškimų, kuriuose jaunuoliai ir merginos prašo pasiųsti juos įsisavinti naujų žemių". Esą jie, kaip pvz. Kybartaitė, veržte veržiasi "būti kovotojais pirmose gretose už tarybinės liaudies laimę". Panašių pareiškimų esą kituoe miestuose ir daugiau. Iškilmingai išlydėti į Sibirą ir Sedos "pirmūnai". Išsiunčiamuosius visaip išgyrė rajono komiteto sekret. Adomavičiūtė, o išvyktančiųjų vardu už įteiktuosius "kelialapius" padėkojo rajono kultūros skyriaus darbuotoja Z. Irkinaitė. Nekrasovas pareiškė, kad su visa šeima išvykstąs "įgyvendinti partijos iškelto uždavinio". Alytaus komjaunimo rajono komitetas taip pat skelbė gavęs dešimtis "jaunųjų patriotų pareiškimų", kurie tiesiog veržęsi į "plėšines žemes". Tai esą "patys geriausi iš geriausiųjų". Džiaugdamiesi "suteiktu pasitikėjimu", viešai skelbė Cibulskaitės, Kašino, Juozulyno ir kt. lūpomis, kad "pasistengs pateisinti šį didį pasitikėjimą", tuo būdu viešai padėkodami už ištrėmimą į Sibirą... Šiauliuose per iškilmes kultūros namų salėje komjaunimo m. komiteto sekret. Baltrušaitis įteikė kelialapius 46 jaunuoliams ir merginoms, pasiųstoms į naujai organizuojamą N. Ostrovskio vardo tarybinį ūkį Kustanajaus srityje. Į tą patį ūkį visą eilę siunčiamųjų išlydėjo ir šalčininkų rajono komjaunimas. Išvykstančių vardu kalbas pasakė šoferis Kudačiovas, agr. Kiemantaitė ir kt. Kovo 20 d. su išsiunčiamaisiais iškilmingiau atsisveikinta ir Panevėžyje. Komjaunimo vardu juos ragino dėl to džiaugtis rajono komiteto sekret. Eidukas, o išvykstančių vardu džiaugsmą reiškė mėsos kombinato meistras P. Beniševas ir ryšių kontoros tarnautoja I. Sližytė. Kelialapius jiems įteikė miesto komiteto sekret. A. Stankuvienė. Per Vilniaus radiją kovo 21 d. St. Laurinaitis teigė, kad "įsisavinti naujų žemių partijos kvietimu išvyko tūkstančiai iš mūsų šalies jaunuolių, tarp jų šimtai jaunųjų patriotų iš T. Lietuvos miestų ir kolūkinių sodžių. Vien Kupiškio rajone daugiau kaip 30 jaunuolių ir merginų pareiškė norą vykti į plėšines žemes..."

Vilniaus radijo pranešimu, "plėšinėse žemėse" šį pavasarį pradeda darbą dar 300 naujų grūdininkytės tarybinių ūkių. Į Kustanajaus sritį pasiųsta per 800 "geriausių sūnų ir dukrų". Daugelis jaunuolių ir merginų prieš tai "įsigijo naujas specialybes". Vilniaus komjaunimo or-ja savo parinktuosius "savanorius" pasiuntė į Nekrasovo tarybinį ūkį, Klaipėdos — Puškino vardo, Šiaulių — į Ostrovskio. Kauno — į Majakovskio. Be to, didelis būrys "išvyko" į Kazakiją. "Savanoriai", su kuriais iškilmingai buvo per mitingą atsisveikinta Vilniuje kovo 25 d., į vietą buvo pristatyti specialiu ešalonu "be persėdimo". Per mitingą buvo pažymėta, kad "šiemet išvyksta daugiau negu pernai". Vilniaus radijas š. m. balandžio 15 d. paskelbė, kad į "komjaunimo Kauno m. komitetą kasdien ateina įvairių profesijų statybininkų, kurie taip pat prašosi pasiunčiami į Kustanajaus sritį, į plėšinių įsisavinimo rajonus". Elektros suvirintoja Rabinauskaitė ta proga neužmiršo padėkoti partijai, kad "ją siunčia, kur reikia, kur šaukia tėvynė", Lenino rajono statybos kontoros virš. K. Pridotkas pažadėjo vykti su savo sūnumi Andrium ir kitais 5 statybininkais sudaryti "kompleksinės brigados" etc. Tik pastarosiomis dienomis iš vienos Maskvos "dirvonų plėšti'" buvo pasiųsta 165.000 jaunuolių "savanorių". Š. m. balandžio 18 d. pašnekesy "Lenino komjaunimas" Br. Mackevičius per Vilniaus radiją konstatavo, kad "atsiliepdami į partijos šaukimą, į tolimą Kazachstaną savanoriais išvažiavo šimtai Lietuvos jaunuolių. Visiems jiems buvo aišku, kad ten jų laukia didelis ir sunkus darbas: jiems teks kęsti šaltis, lietus, nepriteklius. Tačiau šaukė partija — ir jie išvyko"...

Bent sykį atvirai prisipažino: "pašaukė partija — ir jie išvyko"... Panašiai ir per kitus trėmimus iš Lietuvos dėjosi: "pašaukė MGB — jie išvyko"... Tereikėjo tik dar pridurti: "savanoriais" į Sibirą... Kuriam laikui siunčiamieji išvyksta, kada jie galės grįžti į Lietuvą? Geriausiai į tai atsako š. m. kad ir "Švyturio" žurnalo 4 numeris, kur rašoma: "Į plėšines žemes jaunuoliai vyksta ne mėnesiui ir ne dviem, o ilgam, gal būt — visam gyvenimui". Tuo pačiu pripažinta, kad kom. partijos įsakymu vyksta intensyvus lietuvių perkėlimas į Sibiro taigas. Nusiųsteji susiduria su nepaprastais sunkumais, kurių nedrįsta slėpti ir sovietinė propaganda. Ten jie turi susirėsti gyven. namus, nusitiesti kelius, plynus laukus paversti dirbamąja žeme. Tačiau kai subyrės bolševikinė vergija, lietuviai tremtiniai grįš ir iš Sibiro; ir iš Uralo stepių į laisvąją Lietuvą, į savo gimtuosius namus, užuot plėšę svetimus plėšinius.

— Vilniaus radijo š. m. balandžio 26 d. pranešimu, TS AT Sąjungos Tarybos ir Tautybių Tarybos užs. reik. komisija nutarė rekomenduoti prezidiumui anuliuoti netekusią galios Anglijos — TSRS "draugystės sutartį". Ta proga kaip seniau amerikiečius, taip dabar britus savo kalboje smarkiai išplūdo A. Sniečkus. Sniečkus ir kiti kalbėtojai taip pat smarkiai šaukė prieš "Vokietijos remilitarizavimą". —E.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

John A. Barr, 47 m. amžiaus, naujai paskirtas Montgomery Ward and Company tarybos ir vykdomojo komiteto pirmininkas. Jis pakeitė 81 m. amžiaus ilgametį kompanijos pirmininką Sewell Avery, kuris iš tų pareigų pasitraukė. Barr, kuris kompanijoje dirba 23 metus, renkasi su tarnautojais po šio pasikeitimo paskelbimo.

Pirmasis Artimųjų Rytų pabėgėlis

Įsisteigus žydų valstybei, daugelis arabų turėjo bėgti iš tos Jeruzalės dalies, kuri atiteko Izraeliui. Arabų pabėgėlių sąlygos yra labai sunkios. Šiomis dienomis į Chicagą atskrido pirmasis pabėgėlių imigrantas Ahmad Ali Aeawieh, kuris įeina į 5,000 emigracijai į Ameriką skirtą arabų pabėgėlių kvotą. Jo tėvas jau nuo 1912 metų gyvena Amerikoje.

Širdingai kviečiame Jus ir Jūsų draugus atsilankyti į

PETE'S CORNER GRAND OPENING

111th and Keane Ave., Palos Park, Ill.

gegužės 13, 14 ir 15 dienomis, 1955

MUZIKA, VAIŠĖS — SMAGIAI PRALEISITE LAIKĄ!

PETER ir BERNICE MILASUS, savininkai.

DIDELIS PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS

GAUTAS DIDELIS KIEKIS NAUJŲ PAVASARINIŲ

RŪBŲ ir BALTINIŲ, vyrams, moterims, vaikams ir namų reikalams, kaip tai: paklodžių, užvalkalų, rankšluosčių ir kt.

SUMAŽINTOMIS KAINOMIS PIRKSITE LIETUVIŠKOJE

JOSEPH'S DRY GOODS STORE

3218 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GRovehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

RAKANDAI

ILGIAU TARNAUS
GRAŽIAU ATRODYS IŠ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PROGRESS FURNITURE Co
4181-83 ARCHER AVENUE
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geriųjų išdirbystės rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGĖ-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirtad., penktad. 2-4, 6-9 popiet.
Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. ofiso: PRospect 6-1795
Rezid.: GRovehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir penktadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Spec. smegenų ir nervų ligos.
Val.: antr. ir ketv. 7:30 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 4:00.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. Ofiso ir rezid. WAlbrook 5-3388
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2624 West 71st Street
(Kampas 71 & Talman Ave.)
Priėmimo valandos: Kasdien nuo 10-12 prieš piet; 1-3 p.p. ir nuo 6-9 vakare. Sekmadieniais tik susitarus.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p., ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštad 10-3. Kitu laiku — susitarus.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10—12 ryto ir 5—8 val. vak.
Šeštadieniais 10—2.

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-4949, namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsiliepę viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų, šešt. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef.: PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8 — 10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šeštadienį 2—4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet; trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

Nesenstančios vertybės už mažą kainą

Ar jau turite šiuos veikalus:

1. William Shakespeare MACBETH. Didžiausio visų laikų dramaturgo garsiausia tragedija, poeto Kleofo Jurgelionio vertime. (Pirmieji užsisakę gaus šią knygą gražiai įrištą į kietus viršelius).
2. Miguel de Servantes PERSKYRŲ TEISĖJAS. Didžiojo ispanų klasiko "Don Kichoto" autoriaus komedija. M. Rastenio vertimas.
3. M. Arcibašev PAVYDAS. Psichologinė penkių veiksmų drama. Didelis įtempimas per visą veikalą.
4. Vsevolod Garsin KARĖS LAUKUOSE. Įdomūs rusų caristinės armijos kareivio atsiminimai. Parašyta labai gyvai ir intriguojančiai.
5. Paul Lafargue PASAKA APIE ADOMĄ IR JIEVĄ. Sulyginamosios mitologijos veikalas. Vertė P. Miškinis.
6. Erkman-Chatrian LAIKRODININKO ATSIMINIMAI. Prancūzų rašytojo apysaka iš Napoleono karų laikmečio.

Visas šias vertingas knygas gausite NAUJIENŲ administracijoje tiktai už $1.00. Atsilankykite ar siųskite money orderį nedelsdami, nes kai kurių iš šių knygų kiekis labai ribotas.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.

Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVENUE JOHN PAKEL, Prezidentas Telef.: GRovehill 6-7575

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Sužeisti sprogimo

Šiaurinėje miesto dalyje, ties Black Angus restorano, 7127 N. Western Ave., užpakalinėmis durimis kažkieno padėtos bombos sukeltas sprogimas sunkiai sužeidė dvi restorano tarnautojas ir išgąsdino kaimynus.

Sužeistosios Lonnie Mathis ir Queen Ann McGhee buvo nugabentos į St. Francis ligoninę. Spėjama, kad sprogusi bomba buvo namų gamybos. Pasikėsinimo priežastys nežinomos.

Nuskendo berniukas

7 metų berniukas Mark Johnson, 257 Juniper St., Park Forest, nuskendo vandens pilnoje duobėje, kuri yra neapsaugota ir sudaro žaidžiantiems vaikams pavojų.

Mark Johnson žaidė su savo 11-mečiu broliu. Jam įkritus į duobę, brolis nubėgo pranešti tėvams. Kol atvyko pagalba, berniukas nuskendo.

Apželdins automobilių garažą

Naujojo Grant Parko požeminio automobilių garažo paviršius šį pavasarį bus užsėtas žole ir sąmanomis. Pabaigus konstrukcijos darbus, žemė buvo išlyginta ir netrukus sužaliuos. Atgabenti dideli kiekiai žolių sėklų. Po kelių savaičių praeiviai neatpažins, kad toje vietoje po žeme yra didžiulis automobilių garažas.

Atkakli bankininkė

State Bank of Blue Island viceprezidentė Hilda Kollman, ištisą bloką vijosi klientą William C. Casey, kuris buvo bandęs iškeisti netikrą čekį. Jai į pagalbą atėjo praeiviai ir vejamasis buvo sugautas.

Viceprezidentė atpažino W. C. Casey iš ankstesnių jo apsilankymų.

Susirūpinta pigiaisiais viešbučiais

Ryšium su paskutiniu laiku kilusiais dideliais gaisrais Chicagos pigiuosiuose viešbučiuose, sudaryti tokių viešbučių sąrašai ir tikimasi ateity sustiprinti jų kontrolę. Illinojaus senatui ir atstovų rūmams Chicagos meras Daley pateikė įstatymo projektą, kad būtų pagrieztinta pigiųjų viešbučių kontrolė.

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

KVIETIMAS

LSS 4-tos Kuopos Valdyba š. m. gegužės 15 d. 10 val. "Naujienų" patalpose, 1739 S. Halsted St., šaukia kuopos narių susirinkimą.

Susirinkimas yra svarbus. Teks perrinkti kuopos valdybą, todėl visi nariai kviečiami atvykti punktualiai.

Yra pasiųsti nariams pakvietimai raštu, bet tie, kurie dėl adreso pasikeitimo ar kitokių priežasčių, kvietimų nėra gavę, prašomi atvykti ir kitus narius paraginti.

LSS 4-TOS KUOPOS VALDYBA

"Kęstučio" klubo gegužinė

Ateinantį sekmadienį, gegužės 15 d., įvyks "Kęstučio" klubo gegužinė Bruzgulienės (buv. Šmito) darže, priešais Lietuvių Tautines Kapines, tik kitoje kelio pusėje.

Ta proga tenka pažymėti, kad gegužinės pelnas skiriamas sergantiems klubo nariams sušelpti. Vadinasi, gegužinės tikslas kilnus.

Klubo šeimininkės gamina skaniausius patiekalus. Galima bus gerai pavalgyti, užgeriant karčiąja, saldžiąja ir putuojančiu alučiu. Šokiams gros geras orkestras.

Visi "Kęstučio" klubo nariai privalėtų palaikyti gegužinę. Ne tik patys ateiti, bet ir pažįstamus atsivesti. Tie, kurie suras klubui naują narį, gaus dovanų.

Reng. Komisija

Budriko radijo programa

Šį vakarą Budriko radijo programoje iš stoties WHFC, 1450 kil., nuo 6 iki 7 v. dainuos žinomas operos solistas Algirdas Brazis. Jam akompanuos radijo orkestras.

Taip pat bus pateiktas naujas galvosūkis su p. Budriko paskirtomis premijomis. Užpereitą savaitę premijas laimėjo Vanda Gusaras, 833 West 35 Pl., Pranė Želvys, 3347 S. Lituanica Ave. ir B. Marcinkus, 2529 W. 46 Pl. Klausykitės šių programų ir dalyvaukite konteste. **M. N.**

Motinos Diena

Kaip visoms šventėms, taip ir Motinos Dienai šįmet visuomenė kruopščiai rengėsi. Biznieriai, pramonininkai ir krautuvininkai Motinos Dieną išnaudojo didesniam pelnui gauti. Laikraščiai, radijas ir televizija nešykštėjo reikšti pagarbos motinoms. Vaikai taip pat pagerbė savo motinas.

Įspūdingas vaizdas tą dieną buvo Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Gegužės 8 d., sekmadienį, daug sūnų ir dukterų atėjo aplankyti, papuošti ir sutvarkyti savo motinų kapus. Daugelio lankytojų veiduose matėsi ašaros. Sūnūs ir dukterys, kurių motinos yra mirusios, galėjo joms pagarbą atiduoti tik kapuose.

Vienas tokių gėlių sodintojų kapuose buvo Albertas Čereška. Jam pagelbėjo jo žmona, o jo dvi mažametės dukrelės, kurios dar nesupranta Motinos Dienos reikšmės, stovėjo ir visa tai stebėjo abejingai.

A. a. Čereškienė mirė 1943 m. Jį paliko dar jauną sūnų Albertą ir jauną dukrelę. Albertas dalyvavo paskutiniame kare. Jo tėvas Povilas Čereška gyvena šiaurinėje miesto dalyje ir yra žinomas visuomenininkas. Jis dalyvavo Pirmame Pasauliniame kare. Šiuo metu Povilas Čereška yra dar nevisai pasveikęs po savo ilgos ligos. Jį prižiūri dukrelė ir žentas Sriubai. **K. Čepukas**

Lietuviška vasarvietė

Prano ir Anastazijos Kalvaičių vasarvietėj "Nida", Beverly Shores, Indiana, jau vyksta paruošiamieji darbai sezono atidarymui.

Sezono atidarymas numatomas birželio mėn. pradžioj su įdomia programa.

Norintieji iš anksto užsisakyti kambarius ir smagiai praleisti atostogas lietuviškoj vasarvietėj, prašomi skambinti: Michigan City 2-2711. (Sk.)

7 užtikrinti budai gerėtis 7 Crown

TURITE 2 AKIS gerėtis tyru, gintariniu Amerikos Mėgiamosios degtinės puikumu.

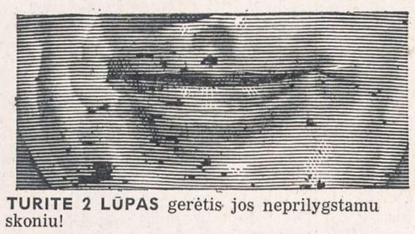

TURITE 2 LŪPAS gerėtis jos neprilygstamu skoniu!

TURITE 1 NOSĮ gerėtis jos nuostabia kvaptimi!

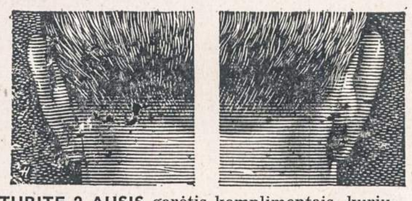

TURITE 2 AUSIS garėtis komplimentais, kurių visuomet susilaukiate vaišindami SEAGRAM'S 7 CROWN!

Tark Seagram's ir busi UŽTIKRINTAS

Seagram-Distillers Company, New York City. Blended Whiskey. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits.

TRUMPAI

* * *

— **Erika Jurevičiūtė,** gyvenanti Pembroke, Ont., Kanadoje, gegužės 13 d. atvyksta į Chicagą paviešėti. Apsistos pas savo gerus bičiulius E. ir B. Noreikius. E. Jurevičiūtė anksčiau gyveno Anglijoje, Bradforde, ir tenai nemažai darbavosi lietuviškame judėjime. Visi buvę bradfordiečiai, dabar gyveną Chicagoje, linki Erikai čia nuotaikingai pasisvečiuoti ir pasistengti visus juos aplankyti. (j)

— **J. Urbelis, D. ir F. Dornell** nupirko taverną, 4528 So. Wood St., iš buvusių jos pirmykščių savininkų — V. Untulio ir V. Jonkaičio. Linkime naujiesiems savininkams geriausios sėkmės šiame biznyje. (j).

— **Birutė Nagrockaitė,** 4340 S. California Ave. turi nupiešusi aliejiniais dažais du paveikslus iš baleto "Gulbių ežeras". Šiuose darbuose pastebimas ypatingai geras spalvų derinys ir originalumas. Reikia pažymėti, kad B. Nagrockaitė turi meno srityje didelių gabumų, kurių patobulinimui reiktų lankyti kurią nors aukštesniųjų meno mokyklų. (j)

— **A. Ramonis ir A. Yakaitis,** užeigos "Rožių Klubas" savininkai, gegužės mėn. 27, 28, 29 ir 30 dd. rengia savo svetainės atidarymą — Grand Opening. Jų svetainė su jaukia šokių sale yra Town of Lake lietuvių kolonijoj, 1820 W. 46th St. Plačiau apie tai bus paskelbta šiame dienraštyje. (j)

— **Lietuvių siuvėjų** lokalo 269 narių susirinkimas įvyksta gegužės 13 d., 6 val. vakare Amalgamated Clothing Workers of America patalpose, 333 So. Ashland Blvd. Įėjimas iš Van Buren gatvės. Visi nariai kviečiami šiame susirinkime dalyvauti, nes teks aptarti labai svarbius reikalus. (Lokalo Sekretorius)

— **Prof. St. Kolupaila** turi turtingą Lietuvos vaizdų filmuose ir nuotraukose rikinį. Dalį to rinkinio jis pademonstruos ateinantį šeštadienį, gegužės 14 d., Lietuvių Auditorijoje Lietuvių Profesorių Draugijos Amerikoje pobūvio metu. Norį pasigrožėti Lietuvos vaizdais ir pasiklausyti profesoriaus paskaitos apie Lietuvos gamtą ir jos grožį, prašomi nevėluoti. Pobūvio pradžia 7 val. vak.

— **Tumienė,** valgių gaminimo menininkė, priima staliukų užsakymus būsimajam skaučių seserijos vadijos vakarui, kuris įvyks gegužės 14 d., 8 val. vak., Flynn salėje, 3263 W. 63rd St. Staliukus galima užsisakyti telefonu YA 7-8796.

— **Lietuvos Steigiamojo Seimo** 35-kių metų sukaktis bus atitinkamai paminėta gegužės 22 d. Lietuvių Auditorijoje. Minėjimo komiteto nariai yra: V. Šmulkštys, J. Bildušas, Dr. P. Grigaitis, Vladas Šimaitis, adv. Liūdas Šmulkštys, adv. A. Repšys, St. Raučkinas ir M. Gudelis.

— **Povilas Labanauskas,** Amerikos Balso Washingtone lietuvių skyriaus vyr. redaktorius, šią savaitę vieši Chicagoje. Turėjo pasikalbėjimus su čia gyvenančiais lietuvių knygnešiais, varpininkais, bei Steigiamojo Seimo atstovais. Tie pasikalbėjimai vėliau radijo bangomis bus transliuojami į Lietuvą.

—**Lietuvaitės televizijoj.** Šiandien, ketvirtadienį, tarp 10 ir 11 val. ryte televizijos programoje pasirodys "Dainavos" ir "Čiurlionio" ansamblių atstovės, kurios bus pasipuošusios tautiniais lietuvių drabužiais. Jos papasakos apie ansamblių įsikūrimą, veiklą ir apie artimiausią jų koncertą, kuris įvyks ateinantį sekmadienį Clevelande. Lietuvaičių pasirodymą galima sekti iš WGN TV stoties, kanalas 9.

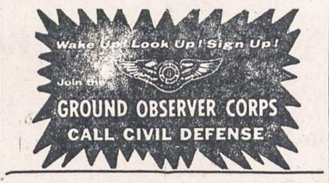

Cicero

Prasidėjo gegužinių sezonas

Lituanikos klubo, 4920 West 14th St., tiksliau, Kazimieraičio ir O. Mickevičienės pastangomis įvyko pirmoji šio pavasario gegužinė Bruzgulienės ąžuolyne. Oras buvo vėsokas, bet švietė saulė. Ramonio orkestras grojo garsiai. Šokėjai sukosi, o kai pavargdavo, tai eidavo prie baro atsigaivinti. C. Vasiliauskas mikliai dirbo prie kasos.

Kazimieraitis ir Mickevičiai turi daug pažįstamų ir draugų ne tik Cicero, bet ir tolimesnėse apylinkėse. Jų užeigoje visada pilna žmonių.

Ateinanti gegužinė

Ateinanti gegužinė, kurią ruošia Draugystė Lietuvos Kareivių, įvyks gegužės 29 d. Liberty Parke. Komitetas ir nariai jau dabar platina biletus. Dovanos vertingos. Kam jos teks, tas džiaugsis.

Susirinkimas

Draugystės Lietuvos Kareivių susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, gegužės 15 d., 1:30 val. p. p., Liberty svetainėje. Nariai privalo atvykti į susirinkimą ir sutvarkyti savo reikalus. Jeigu kas turi per daug platinimui biletų, tai tegul grąžina. Tegul leidžia ir kitiems platinti. Tarp Alf. Gailiaus ir prezidento eina varžytynės. Komisijos narys P. Elvikis veikia tyliai. Kartais tokie tylūnai triukšminguosius nurungia.

Rinkliava

Balfo 14 skyriaus vieša rinkliava rengiama birželio 4 d. Mergaitės ir moterys turėtų joje tinkamai pasirodyti. Rinkliavos pasisekimas priklauso nuo jų geros valios. Vyrų pagalba taip pat svarbi.

Geras pirkinys

Kirpykla, 1405 S. 49th Ave., užsidarė. Savininkas mirė, o naujas kirpėjas neatsirado. Patalpos labai tinkamos ir yra geroje vietoje. Žinoma, jos tuščios nestovės.

Tinkama vieta krautuvei yra 4847 W. 14th St. Joje galima varyti gerą prekybą. Parduodamas visas namas. Atrodo, gėras pirkinys.

Atidarymas

Šį savaitgalį, gegužės 13, 14, 15 d. d., ruošia atidarymą nauji svetainės, 1500 S. 49th Ave., savininkai Joana ir Zigmas Šefleriai. Geri užkandžiai ir muzika. Linkėtina naujiesiems savininkams sėkmės.

Streikas

Jau antra savaitė neveikia Taylor Forge dirbtuvė, 14th ir Cicero Ave. Streikuoją vyrai vaikšto dieną ir naktį su plakatais. Šioje dirbtuvėje duoną pelnosi gana daug lietuvių. Kai kurie džiaugiasi streiku, sako, atėjo poilsio dienos, bet kiti, ypač tie, kurie turi šeimas, nusiminę. Nežinia, kaip ilgai streikas tęsis šiais laikais būti be darbo, tai nejuokai. Bet kokiomis kitomis priemonėmis darbo klasė gali kovoti už savo teises? **D.**

Dainų ir muzikos popietė

Gegužės 15 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Marijos aukštesniosios mokyklos salėje rengiama muzikos ir dainų popietė. Programa bus įvairi ir turininga. Dainuos sesers Bernardos ir Alice Stephens vedami chorai, solistai, solistės ir gros orkestras.

Bus atliktos operų ištraukos. Ištraukas iš operos "Piratai iš Pentesono" pateiks Margarita Rutkauskaitė ir Antanas Peškys; iš operos "Martha" — Teresė Papšytė ir Bražys; iš operos "Eglė, žalčių karalienė" — Aldona Lankutytė, Joana Pieža ir A. Peškys; iš "Madame Butterfly" — Asta Maurukaitė ir Praurime Krasauskaitė.

Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti ir įvertinti jaunųjų dainininkų pastangas. **P. Kr.**

Garsinkitės "N-nose"

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGAS LIETUVIS BATŲ PARDAVĖJAS
turi gerai mokėti pritaikyti batus. Garantuotas pastovus darbas ir geras atlyginimas. Kreipkitės: 6307 South Western Ave. Nepriyrusius prašome nesikreipti. Mums tinka vyras arba moteris.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

SIUVAMŲJŲ MAŠINŲ OPERATORIAI
Paprastomis ir dvigubomis adatomis. Aukštas atlyginimas. Švari dirbtuvė. Ivairios naudos.
PROTECTION PRODUCTS CO.
2637 West Polk. SAcramento 2-6711

REIKALINGA STENOGRAFĖ
Įvairus bendras raštinės darbas
Amžiaus riba nenustatyta.
Teiraukitės:
CONTINENTAL SAVINGS
4559 So. Paulina Street

REIKALINGA moteris dirbti restorane nuo 1-9 valandos popiet.
3320 So. Halsted St. VI 7-8594

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA krautuvė su arba be namo, Marquette parko kolonijoje. Mainysiu 2 butų namą. WA 5-0110.

DĖL ligos skubiai ir pigiai parduodama valgykla (lunch-room). 2809 W. Archer Ave. Telef.: DAnube 6-9149.

IŠNUOMOJAMA groserne ir bučernė. Pigiai. 5 kambarių butas gyvenimui. Skambinti BIshop 7-9872

PARDUODAMA taverna su arba be namo. Gerai einąs biznis. Savininkas išsikelia į kitą miestą. YArds 7-7041.

PARDUODAMA delikatesų ir maisto krautuvė su gerais įrengimais. Krautuvė pilna prekių. Gerai einąs biznis. Apšildomas 3 kambarių butas užpakalyje. Pigi nuoma. HE 4-7124.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMAS automatiškas oil burner, 2 tankai, elektros kontrolė, termostatas. AUTOMATIŠKAS VANDENS ŠILDYTUVAS, 30 galionų. 6 pėdų frigidaire. Paklodės ir blanketai. Daiktai parduodami visi arba skyrium. A. BOCKUS, 1019 W. Monroe.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš draudsdami kitur, pasiteirauskite pas mane. Pirmaeilės kompanijos—aukščiausi komisai. Savi pas savus.

—KĄ REIŠKIA CYMA? CYMA tai yra šveicariški labai geri laikrodžiai. Jų didelis pasirinkimas pas J. KARVELĮ, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YA 7-0677. Čia pat sutaisoma laikrodžiai, foto ir radio aparatai, rašomos mašinėlės ir akordeonai. (Skelb.)

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NORINTIEJI GYVENTI GRAŽESNIUOSE NAMUOSE, DĖL PERTAISYMO, ATNAUJINIMO IR PAGRAŽINIMO NAMO, VISADOS KREIPKITĖS PAS
PAUL R. RAMOŠKA BROS.
Masons-Carpenters and General Contractors
Darbas atliekamas gražiai ir sąžiningai.
7300 S. Talman Ave., Chicago 29, Ill.
PROSPECT 6-2439

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

KONTRAKTORIUS
Statau naujus namus ir sutaisau senus. Prieinamos kainos. Skambinkite:
C. WILIMAS — GArden 4-6086

Vincas Krėvė priklauso visiems lietuviams!

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:
Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
WAlbrook 5-5030 — RE 7-7321 (vak.)
PRospect 8-3579 (vak.)

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
PILDOME INCOME TAXUS
Trečiadieniais uždaryta.

3 ERDVŪS butai ir puiki tuščia krautuvės patalpa 20x26 pėdų. Tinka bet kokiam bizniui. Galima tuojau užimti. Namas ir garažai mūriniai. Rinktinė Cicero vieta. Įkainuota greitam pardavimui — tiktai $25,000.

2 butų po 6 didelius kambarius, mūrinis namas Marquette parke. Uždari porčiai. Kaina $27,000.

2 butų, 3 ir 6 kamb., švarus, tvarkingas, medinis namas Ciceroje Naujas automatiškas šildymas alyva. Rami vieta, toliau nuo fabrikų. $15,000. Paskubėkit — nesigailėsite.

Idealus pirkinys didelei šeimai, 6 kambarių solidus bungalow su atskiromis pajamomis. Autom. šildymas karštu vandeniu gazu. Marquette parke. Proga įsigyti už $19,000.

Didingas mūr. 2 aukštų 5 butų namas Brič̌porte, $200 mėn. pajamų. Kaina $17,500.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St.—antras aukštas
PRospect 8-0097

TIKTAI $9,000
4 butų medinis, visi butai po 4 kambarius. Pečiais šildomas. Pajamų į mėn. $110. Arti 48th ir Throop.
4 butų mūrinis, visi po 4 kamb. Pečiais šildomas. Po visu namu rūsys. Arti 32nd ir Princeton. Tik $13,000.
4 butų mūrinis, visi po 4 kamb. Pečiais šildomas. Po visu namu rūsys. Arti 21st ir Western. Kaina $15,000.
MILAN - MILAN
7410 Cottage Grove Ave. ST 3-1423

LEISKITE PINIGAMS DIRBTI IR VELTUI GYVENTI
Skubiai parduodamas 5 butų mūr. namas (1-5, 1-4, 1-3) ir tuščia bizniui patalpa, 2240 W. 23rd Place. 2 autom. vandens šildytuvai—gazu. Nauji elektros įrengimai ir daug kitų pagerinimų. Rūsyje dar galima įrengti 1 butą. $135 mėn. pajamų ir savininkui veltui 4 kamb. butas. 2 auto mūr. garažas. Parduodamas dėl šeimyninių priežasčių už sumažintą kainą. Tik $11,500, įmokėti apie $4,500.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 W. 51st St. WA 5-5030

MARQUETTE PARKE—6 kmb. mūr. bungalow, labai geroje vietoje. Teirautis Z. UMBRAŽŪNAS, HE 4-4300 arba PO 7-2009, F. H. Halvorsen Co.

NEW BUFFALO, MICHIGAN
70 mylių nuo Chicagos parduodama 10 akrų žemės su 2 moderniais gyvenamais namais (10 ir 4 kamb.). Automatiškas alyva šildymas. Priešais upė. Netoli ežeras, 2 blokai nuo US 12 kelio. Su baldais arba be jų. Galima tuoj užimti. Teiraukitės:
FUlton 8-4572

PAJAMAS NEŠANTIS MOD. NAMAS
Netoli St. Leo, 7 kambarių ir 2½ kambario furnišiuotas apartmentas. Automatiškas šildymas aliejumi. Užlaidos, kilimai nuo sienos iki sienos. 2 automobilių gar. Galima bet kada užimti. 7805 So. Emerald Ave.

MARQUETTE PARKE—10 k. didelė mūro rezidencija su 125 pėdų sklypu fronte reprezentacinėje vietoje. Visi mod. patogumai ir įrengimai. 6 mūr. garažai. Galima sudaryti iki $250 mėnesinių pajamų ir turėsi veltui gražų butą. Turtingas savininkas išvyksta ir geram pirkėjui nutaręs perleisti už didesnio bungalow kainą su nedideliu įmokėjimu. Teirautis Z. UMBRAŽŪNAS, HE 4-4300 arba PO 7-2009, F. H. Halvorsen Co.

MARQUETTE parke 4 kambarių mūrinis (padidinamas) namas, plus 1 kambarys viršuje. 7 metų senumo. Autom. alyva šildomas. Pilnas beismontas. Savininkas priverstas parduoti.
ROSAS REALTY COMPANY
6151 So. Kedzie Ave. GR 6-8015

$2,500 ĮMOKĖTI—2 BUTU MURINIS KATEDŽIUS, 4 kam. ir 3 kamb. beismonte. Furnasu šild. 2 auto garažas. 25th ir Sawyer apylinkėje. $11,900. Svoboda, 3739 W. 26th St. LA 1-7038

RENTING IN GENERAL
Nuomos

BRIGHTON parke išnuomojamas 2½ kamb. butas, apšildomas gazu, šiltas vanduo, II aukšte. Atskiras įėjimas. 2728 West 39th Place

2607 So. Union Ave. išrenduojamas kambarys 2-me aukšte; galima virti, yra šaldytuvas. Mėnesiui $25.